

Datum vergadering : 28 november 2019

Aanwezig:

Raadsleden:

Leefbaar 3B : Don van Doorn, Wouter Hoppenbrouwer, Jan Pieter Blonk, Machiel Crielaard, Marjolein Gielis, Henk Meester, Leon Erwich, Georgine Zwinkels, Johan Phillippens

VVD : Alexander Kuipers, Nathalie van Bakel, Marloes Draak, Eric Kampinga, Ed van Santen, Mauriel van As, Matthijs Machielse

CDA : Matthijs Ruitenbergh, Nelleke Bouman, Hans van der Stelt, Dave Bergwerff, Frans Ammerlaan

CU : Kees-Willem Markus, Jurjen Dieleman, Paul Lieverse

WIJ Lansingerland : Leon Hoek, Jan Jumelet

D66 : Michiel Muis, Ineke den Heijer, Erik Jonker

GroenLinks : Marco Ruijtenberg, Selgei Gabin

PvdA : Petra Verhoef

Voorzitter

: Pieter van de Stadt

Griffier

: Marijke Walhout

Wethouders

: Simon Fortuyn, Kathy Arends, Albert Abee, Ankie van Tatenhove

Afwezig:

WIJ Lansingerland : Petrine van Olst

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, om 20.00 uur: We beginnen met de gemeenteraad van Lansingerland en ik heet aanwezigen welkom. Welkom ook aan het lid van de pers en welkom aan onze inwoners op de publieke tribune en degenen die thuis mee kijken via de webcast. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Van Olst. Mevrouw Den Heijer zal een half uurtje later zijn en de heer Machielse een half uur tot drie kwartier.

2. Trekken van het lot ter bepaling van het raadslid bij wie een eventuele stemming zal beginnen

Mocht er sprake zijn van een hoofdelijke stemming, dan is nummer 6, mevrouw Bouman, de primus inter pares.

3. Vragenhalfuurtje voor raadsleden

Er zijn geen vragen aangemeld.

4. Spreekrecht voor niet-raadsleden

Er hebben zich 4 insprekers gemeld:

1. Mevrouw Vliet Vlieland, inzake ontwikkeling Wilderszijde;
2. De heer Van der Spek, inzake ontwikkeling Wilderszijde;
3. De heer Van den Oever, inzake voorgenomen bouwplannen Edelsteenbuurt;
4. De heer Van der Lubbe, inzake voorgenomen bouwplannen Edelsteenbuurt.

Inspreker 1:

Mevrouw Vliet Vlieland: Geacht college, geachte leden van de gemeenteraad. 3B Wonen is als de woningcorporatie van Lansingerland zeer nauw betrokken bij alle ontwikkelingen op onze lokale woningmarkt. We zien dat deze woningmarkt vast loopt op dit moment. Dagelijks zien we welke impact dit heeft. Een dak boven je hoofd is een basisbehoefte, waarvan je verwacht in een relatief rijke gemeente als Lansingerland, dat onze inwoners in deze behoefte kunnen voorzien. Zo eenvoudig blijkt dit echter niet. Met de huidige koopprijzen, het gebrek aan betaalbare huurwoningen is er een schrijnend tekort aan woningen en is er een steeds grotere groep die noch kan kopen noch kan huren. De gemeente groeit dezelfde tijd. Er komen steeds meer eenpersoonshuishoudens en dit betekent ook, dat er steeds meer woningen nodig zijn. Ook de druk op de sociale huurwoningmarkt neemt toe. Per geadverteerde woning reageren momenteel ongeveer 235 mensen. Dat is gemiddeld genomen. Daarvan moeten we er 234 teleurstellen. Vaak is dat heel ernstig teleurstellen, want steeds vaker zien we schrijnende situaties. Gescheiden ouders, die ernstig in de knel zitten, starters die geen mogelijkheden hebben, een brede doelgroep met een laag inkomen, die geen kans krijgen om zelfstandig te wonen, senioren die nauwelijks

kunnen doorstromen. Slechts een heel beperkt deel hiervan komt in aanmerking voor urgentie. En nee, als we het hebben over deze mensen, gaat het zeker niet alleen over mensen met een uitkering. Of mensen met een gebrek aan allerlei soorten vaardigheden. Vergeet niet dat een alleenstaande moeder met een parttime goede baan, een MBO-vakman of vakvrouw, die uitvoerend werk doet, een startende HBO'er, allemaal zijn aangewezen op sociale huur. De verzorgster werkt bij Laurens, de logistiek medewerker van Zalando, de jonge juf van de basisschool, die net gestudeerd heeft en in Rotterdam woont en op haar kamertje ook toe is aan wat anders. Ze vallen allemaal onder onze doelgroep. Ze hebben allemaal een inkomen onder de € 42.000. We zien op dit moment verschillende locatiekansen om weer sociale huurwoningen te bouwen. Wilderszijde heeft daarin een heel bijzondere plek. Wilderszijde is een groot gebied, waar we met elkaar de kansen hebben om eigenlijk bij nul te beginnen, een compleet nieuwe wijk te ontwikkelen met elkaar. Dit gebied trekt daardoor ongekend veel kansen met zich mee. Ik wil u vandaag oproepen deze kansen te helpen verzilveren, door hier meer sociale huurwoningen neer te zetten dan de afgelopen jaren is gedaan. Om met de ons bekende hoogleraar Peter Boelhouwer te spreken: de enige structurele oplossing tegen de woningnood is bouwen. Hoe meer sociale huurwoningen we bouwen, hoe meer kans de grote groep woningzoekenden heeft om een plekje te vinden in Lansingerland. Ik hoor soms de angst dat mensen van buiten Lansingerland massaal die nieuwe woningen zullen komen huren. Ik vraag me u na te denken over het volgende. Lansingerland groeit en is groot geworden door een aantrekkelijk klimaat voor starters en jonge gezinnen. Dit heeft de gemeente heel veel gebracht. Ikzelf ben hier 17 jaar geleden komen wonen, met een aantal andere jonge gezinnen hartelijk welkom geheten, ook al woonde ik in een sociale huurwoning in een niet zo beste wijk van Den Haag. De huidige woonplaats van iemand is geen punt, waar u zich op voorhand zorgen over hoeft te maken. Wat we uiteraard met elkaar niet willen, wat ik heel goed begrijp, is dat een nieuw complex in één keer verhuurd wordt aan een hele groep mensen die uit een bepaalde wijk komt, waar herontwikkeling aan de gang is, bijvoorbeeld in Rotterdam. Maar dat kunnen we heel goed voorkomen door lokaal maatwerk toe te passen, door te zorgen voor differentiatie en spreiding. U mag erop vertrouwen dat wij scherp zullen kijken bij de oplevering van nieuwe complexen naar een evenwichtige samenstelling van de nieuwe huurdersgroep. Uit onderzoek naar de veerkracht in buurten is gebleken, dat er een duidelijke relatie is tussen het percentage sociale huurwoningen in een wijk en de ervaren overlast en de leefbaarheid. Wat er ook duidelijk uit blijkt, is dat er pas boven de 67% sociale huurwoningen problemen ontstaan. Of wanneer er heel veel goedkope huurwoningen in een wijk staan, denk aan € 500 en minder. Dat zijn de momenten waarop er problemen ontstaan. Zelfs met 30% kwalitatieve sociale huur in Wilderszijde blijven we daar heel erg ver van weg. Sterker nog, 30% is het landelijke gemiddelde sociale huur, in heel Nederland. We hebben het hier dus niet over een heel groot aandeel. Even terug naar de ontwikkeling in Wilderszijde, dan ga ik afronden. In Wilderszijde hebben we de kans om een hele mooie en gedifferentieerde wijk neer te zetten. Een nieuwe wijk met vernieuwende woonconcepten, met allerlei kansen voor toekomstige huurders. Door ze bijvoorbeeld actief te betrekken, te werken aan sociale, moderne en groene wijken, hard in te zetten op de verscheidenheid van de woningen en de verschillende bewonersdoelgroepen. Eén ding blijft keihard overeind: hoe meer sociale huurwoningen we toevoegen, hoe groter onze bijdrage aan het terugdringen van de woningnood voor mensen met een inkomen onder de € 42.000. Hoe meer sociale woningen erbij komen, huurwoningen, hoe groter de kans voor onze starters, onze gescheiden ouders, onze senioren. Laat u niet weerhouden door de angst voor de toestroom uit de regio, welk gevaar u daar dan ook in mag zien. We hebben tenslotte economische groei in de logistieke sector, personeelstekort in de zorg en tuinbouw. Als al die mensen ook nog eens hier zouden kunnen komen wonen, dan lossen we tegelijkertijd een fileprobleempje op. Door het aandeel sociaal laag te houden, doet u al onze woningzoekenden tekort. Peter Boelhouwer heeft wat dat betreft helemaal gelijk. Zoveel mogelijk bouwen is de meest geëigende oplossing. Ik zou daar wel aan toe willen voegen: als je dan meer doet dan stenen stapelen en je kijkt naar kwalitatieve oplossingen, die passen bij onze gemeente, bij dit dorp, dan voegen we optimaal waarde toe. 3B Wonen kijkt ernaar uit om dit met u te gaan realiseren. Dank u wel.

Inspreker 2:

De heer Van der Spek: Goedenavond college, burgemeester, wethouders, bedankt voor deze tijd en dit moment. Ik ga het niet heel lang maken. Ik zat met de gedachte: is het nou een goede buur of een verre vriend? De gemeente Lansingerland. Allereerst, in 2007 hebben wij een overeenkomst gesloten met de gemeente Lansingerland over het verplaatsen van ons bedrijf. 100 meter verplaatst, heel veel geïnvesteerd en nagedacht, 5 jaar, om ons bedrijf opnieuw te plaatsen. Wat wekt nou mijn verbazing? Vorig jaar komt er een MER rapportage uit. In geen enkel punt wordt ons bedrijf in de MER genoemd of de omgeving genoemd. Hele grote gaten. Daar heb ik opnieuw mijn zienswijze op ingediend, op een aantal punten, maar ik heb geen reactie gehad. Een aantal keren gebeld, geen reactie gehad. Nu zie ik opnieuw de stukken van de raad en dat verbaast mij opnieuw. Het is toch zo jammer, als je in dit stadium niet de buurt mee neemt, een bedrijf dat hier gevestigd is. Op dit moment hebben 200 gezinnen werkzaam bij ons bedrijf. Die kunnen hier gewoon wonen. Ik ben niet tegen Wilderszijde. Ik ben wel heel erg tegen het feit, dat we straks misschien voor een bank moeten staan, omdat we dingen niet mee nemen die afgesproken zijn. Een vraag over ontsluiting, een vraag over bouwlijnen, die contractueel vast staan. Invulling park De Polder, hoe zien we dat? Gaan we park De Polder opofferen? Aan sportvelden of

andere accommodaties? Ik word heel erg zenuwachtig van sterretjes en kruisjes in zo'n veld. Een ster is mooi, zeker aan het eind van het jaar om naar de tijd toe te leven, maar als hier een sterretje achter mijn bedrijf staat, dan word ik een beetje zenuwachtig. Daarom: ga met ons in gesprek. Probeer samen dat pad te gaan om ons erbij te betrekken. Laat zien dat je samen bij dat doel uit komt. Samen Wilderszijde ontwikkelen, ook het bedrijf dat er nu al zit.

De heer Jumelet, WIJ: Dank voor uw inspraak. Een vraag ter toelichting. Is er vanuit de gemeente de afgelopen periode geen enkel contact met u gezocht om hierover te spreken? De heer Van der Spek: Nee.

De voorzitter: Dank voor uw inspraak. Het staat op de agenda en dan hoort u vermoedelijk een reactie.

Inspreker 3:

De heer Van den Oever: Geachte voorzitter, raadsleden van Lansingerland en andere aanwezigen. Ik spreek u vanavond toe namens een grote, georganiseerde groep van verontruste bewoners van de Edelsteenbuurt. Ik wil graag beginnen met kort iets voor te lezen uit eigen werk. Niet mijn eigen werk, maar uw eigen werk. In de toelichting op het bestemmingsplan Berkel I, vastgesteld door de raad op 28 januari 2016, schrijft u en ik citeer: De oostelijke plangrens wordt gevormd door de groenzone tussen het woongebied en de HSL. Een stukje verderop staat in uw tekst staat: De agrarische gronden aan de noordoostzijde van het plangebied zijn voorzien van de bestemming 'agrarisch'. De gronden mogen niet bebouwd worden. Volgens de plankaart gaat het hier over het stukje grond dat ook bekend staat als de Driehoek Noordpolder. En wat zien wij nu in de praktijk terechtkomen van dit goede voornemen? Bent u een betrouwbare overheid of een ontwikkelaar waar wij de woningen van gekocht hebben? Een deel van de omwonenden krijgt een uitnodiging van de gemeente voor een beeldvormende bijeenkomst van de raad op 11 september. Op deze avond werden door de firma Blauwhoed bijna tot in detail uitgewerkte schetsen gepresenteerd van een nieuwe woonwijk op de locatie Driehoek Noordpolder. Lang niet alle aanwezigen kwamen aan de beurt voor het stellen van een vraag en er was geen afdoende antwoord op de dringend geuite zorg van omwonenden over de verkeersontsluiting van de nieuwe wijk via het woonerf Van de Smaragd. Bij de uitgang kreeg je een formuliertje waarmee je al kunt inschrijven als belangstellende voor een woning op deze locatie. Een tweede informatieavond volgt op 7 november. En voor wie ook deze avond niet kon bijwonen is er nog een website waarop je voor 21 november een vraag kon achterlaten. En wat schetst onze verbazing: deze website is een gezamenlijk initiatief van de firma Blauwhoed en de gemeente Lansingerland. Dat laatste roept vragen bij ons op. Is het dan toch al geen schets meer, maar een concreet plan dat in gezamenlijkheid is opgesteld door de gemeente Lansingerland en de firma Blauwhoed? Maar hoe zit het dan met de burgerparticipatie? We hebben de kans gehad ons te laten informeren. Is dat wat de gemeente Lansingerland onder participatie van haar burgers verstaat? Informatie zenden en als het uitkomt, 'kleuren binnen de lijntjes' in plaats van mee laten participeren aan de voorkant? Wij willen meebeslissen over de toekomst van onze leefomgeving. En als er op de informatieavond door aanwezigen wordt gevraagd naar het verdere verloop van de plannen, krijgen we als antwoord: de nieuwe woonwijk komt er. De kans dat die er niet komt is nihil. Dan begrijp ik waarom de rekenkamer van de gemeente ook moeite heeft met de manier waarop beste bedoelingen worden omgezet in daadwerkelijke betrokkenheid van de burger. Daarom ben ik vanavond hier, namens een grote groep bewoners van de Edelsteenbuurt, als een soort wake-up-call aan u allen: neem ons serieus als u echt werk wilt maken van burgerparticipatie. Wij willen meepraten aan de voorzijde van de plannen en niet voor een voldongen feit worden gesteld. Ik zal u alvast een stukje op weg helpen, zodat u zich kunt voorbereiden op de participatiegesprekken met ons, die naar wij hopen en verwachten, ongetwijfeld zullen volgen. Ik zal u alvast verklappen hoe wij denken over de plannen van de firma Blauwhoed: laat de driehoek Noordpolder groen. Ik herhaal: laat de driehoek Noordpolder groen. Dat is ook wat de provincie voorstaat. De provincie is ervan overtuigd dat nieuwe locaties in Zuid-Holland "juist niet" gezocht moeten worden in de polder en het weiland rond de stad. "Omdat het niet nodig is en er veel betere alternatieven zijn. En omdat we zuinig willen omspringen met ons schaarse groen." Ik hoor uw reactie ook al: ja dat wil iedereen wel, maar wij hebben ook een woningbouwopdracht. En ja, dat begrijpen wij ook. Maar waarom op deze postzegel aan de rand van de bebouwing en ver weg van alle voorzieningen? Ik ga even met u terug in de tijd, naar het begin van de jaren 80 toen de Edelsteenbuurt is ontwikkeld. De wijk is ruim en groen opgezet met alleen eengezins-koopwoningen. Qua infrastructuur is gekozen voor woonerven die, allemaal uitkomen op de Edelsteenweg. De infrastructuur is aangelegd op de toen gerealiseerde wijk. Die werd als afgerond beschouwd. Er bleef een klein stukje grond over aan de rand van de wijk. Pech voor de projectontwikkelaar Blauwhoed, want niet iedere investering is winstgevend. You win some, you loose some. Dat is nu eenmaal een bedrijfsrisico. Ik heb begrepen, dat mijn tijd nu om is. Mijn medebewoner neemt het stokje over en gaat op hetzelfde onderwerp verder. De voorzitter: Ik had al zo'n vermoeden.

Inspreker 4:

De heer Van der Lubbe: Zo proberen wij in de burgerparticipatie ook efficiënt over te komen. Geachte voorzitter en raadsleden van Lansingerland. En nu liggen er dan opeens plannen om deze driehoek Noordpolder, gelegen tussen de bestaande Edelsteenwijk en de inmiddels aangelegde HSL en de

Zoro-buslijn, te bebouwen met een honderdtal woningen in alle soorten en maten. En hoe moeten de bewoners van deze nieuw te bouwen wijk dan van en naar hun woning komen? Ze kunnen met de bus snel naar Rotterdam en Zoetermeer. Als simpele burger denk ik: waarom bouw je voor deze mensen dan geen woningen in Rotterdam en Zoetermeer? Dat zal de projectontwikkelaar ook bedacht hebben, want achter het bureau tekenen ze een ontsluitingsweg over het woonerf van de Smaragd. In een latere versie van de tekeningen, die op de informatieavond van 7 november wordt gepresenteerd, is het woonerf er al vast op aangepast. Het wordt een 30km weg want daar mogen meer verkeersbewegingen per etmaal plaats vinden. Parkeerplaatsen zijn verdwenen. Groen, dat een tijdje geleden in het kader van de aankoopregeling snippergroen niet kon worden aangekocht omdat het groen moest blijven, is nu opgeofferd aan parkeerplaatsen en datzelfde lot is ook een speelveldje voor kinderen beschoren. Ook daar parkeerplaatsen die elders moeten wijken om de weg van het woonerf te verbreden tot een toegangsweg voor de nieuwe wijk. U begrijpt zeker wel dat onze verontrusting hiermee een hoogtepunt bereikte. Ziet u het al voor zich: de ontsluiting van een hele nieuwe wijk, met honderden auto's per dag, door de flessenhals van een woonerf waar mensen wandelen, fietsen en kinderen spelen. Een kwaliteitsimpuls voor de bestaande wijk is er in uw plan niet bij. Dit kan toch niet waar zijn. En mag ik u er nog even aan herinneren, we hebben het nog steeds over het stukje agrarische grond waarvan u nog in 2016 hebt gezegd dat het niet bebouwd mag worden. En waarvan wij als bewoners van de aangrenzende Edelsteenbuurt vinden dat het groen moet blijven. Ik zal het ook eens omdraaien. Kunt u ons uitleggen waarom u vindt dat er juist op deze mooie, groene locatie aan de buitenrand van de bebouwing moet worden gebouwd en niet op veel meer voor de hand liggende plekken dicht bij de centrale voorzieningen en waar nog volop ruimte is om passende ontsluitingswegen aan te leggen? Die vraag hoeft u niet nu staande de vergadering te beantwoorden. Wij willen graag alle fracties uitnodigen om de situatie met eigen ogen te bekijken en met ons in gesprek te gaan. Dan komt ook u goed beslagen ten ijs indien de plannen van de firma Blauwhoed voor de driehoek Noordpolder op de agenda van een volgende vergadering van de commissie ruimte en daaropvolgende raadsvergadering komen te staan. Maar, geachte voorzitter en raadsleden van Lansingerland, het kan allemaal nog erger! De inkt van mijn vorige woorden was nog nat toen mij het volgende bericht bereikte. Het voornemen bestaat om de driehoek Noordpolder op de agenda van de commissie ruimte van 14 januari 2020 te plaatsen. En wel in de vorm van een ambitiedocument waarin een uitgewerkt plan is opgenomen voor de bebouwing van de driehoek Noordpolder. Gaat dit betekenen dat wij als burgers van de Edelsteenbuurt buiten spel staan? Wij worden overigens graag actief door de gemeente geïnformeerd over mogelijkheden tot het indienen van zienswijzen op plannen, maar ook op ambitiedocumenten. De tijd dringt dus. Op zeer korte termijn zullen wij de fracties dan ook benaderen voor het maken van een afspraak voor een bezoek aan onze wijk. Iets om naar uit te kijken. Voor 18 december staat een gesprek gepland met de wethouder. Wij zijn benieuwd wat dit gesprek ons gaat opleveren aan nieuwe inzichten. Wij zullen er in ieder geval niet met lege handen komen maar met een forse handtekeninglijst van bewoners van de Edelsteenbuurt. Wij zijn niet alleen maar verontrust maar inmiddels wanhopig en boos. Ik dank u wel voor uw aandacht.

De voorzitter: Ik begrijp de emotie, maar in een raadsvergadering is het belangrijk dat iedereen vrij kan discussiëren zonder afkeuring of goedkeuring. Ik dank u wel. Ik heb u beiden goed gehoord. U weet dat het niet op de agenda staat. U heeft dat zelf ook aangegeven, u verwacht niet staande de vergadering een antwoord. Een wake-up-call en dringend verzoek. De gemeenteraad heeft u goed gehoord. Het college zit hier ook. Zij zullen u ook goed hebben gehoord. Ik dank u voor uw aanwezigheid.

De heer Muis, D66: Dank u wel voor uw inspraak. De wake-up-call was niet nodig, want wij waren ook bij de informatiebijeenkomst hier in de raadszaal, dus wij snappen heel goed uw zorgen. Een paar vragen. Wanneer hoorde u voor het eerst van deze bouwplannen? Bent u na de laatste informatiebijeenkomst benaderd om mee te denken in enige vorm van burgerparticipatie? De heer Van den Oever: Wij zijn eigenlijk helemaal niet geïnformeerd over die informatieavond. Dat hebben we zelf vernomen via websites. We hebben geen uitnodiging gehad voor een avond, totaal niets. Als je niet op internet kijkt of naar plannen zoekt, dan was die eerste informatieavond volledig voorbij gegaan. Er is contact over geweest met de gemeente, waarom wij geen uitnodiging hebben gezien. Er was schijnbaar iets fout gegaan. Voor de tweede avond hebben we wel een brief in de bus gehad, maar de eerste informatieavond is volledig aan ons voorbij gegaan. Dat was eigenlijk het moment dat wij hoorden van de bouwplannen, op de eerste informatie, waarbij we zelf het initiatief hebben genomen om ernaar toe te gaan. De heer Muis: Na de informatieavond bent u benaderd door de gemeente om actief mee te denken in enige vorm van burgerparticipatie? De heer Van den Oever: Nee, we zijn nog niet benaderd. Wij zijn na de plannen van de tweede avond in actie gekomen, omdat wij schrokken van de plannen. We zijn ons gaan organiseren. We zijn eigenlijk pas heel kort bezig als bewonerscommissie, verontruste bewoners, en daarom kunnen we nog niet met allerlei gedetailleerde info komen. Gezien de korte voorbereidingstijd die we hebben, dacht ik dat we aardig het e.e.a. hebben laten horen. Maar we zijn dus totaal niet op de hoogte van de plannen en wat er gebeurt. We zijn niet benaderd door de gemeente, echt niet, niets. Nu ligt er een compleet plan, uitgewerkt en wel voor ruim 100 woningen, bij ons in de achtertuin. De infrastructuur is er totaal niet op berekend.

De heer Kampinga, VVD: Ik heb jaren met veel plezier in de Edelsteenwijk gewoond. We hadden eigenlijk al plannen om proactief bij u in de buurt eens langs te gaan, maar dat is er door ziekte en omstandigheden niet van gekomen. We zullen heel graag gebruik maken van uw uitnodiging om ter plaatse nog eens te kijken. De voorzitter: Dat is geen vraag. U kunt vragen wanneer u de uitnodiging kunt verwachten, maar u heeft zich al aangemeld. De heer Kampinga: Wanneer kunnen we de uitnodiging verwachten? De heer Van den Oever: Binnen een week gaan we de raadsleden benaderen.

De heer Hoek, WIJ: Heel duidelijke inspraak. Waar ik naar op zoek ben is het gegeven: waar zit onderhandelingsruimte? Ik hoor u twee dingen zeggen: wij willen mee genomen worden in het stuk burgerparticipatie. Dat snap ik helemaal, zeker gezien het feit dat u redelijk op achterstand staat. Aan de andere kant hoor ik u ook twee keer zeggen: laat de driehoek groen. Dan is mijn vraag: waar zit de onderhandelingsruimte? Bent u bereid om ook mee te denken over een betere inpassing van de ontsluiting of dat soort zaken? Dat is mijn vraag. De voorzitter: Die vraag zou een heel lang antwoord verdienen, maar wilt u het kort houden? De heer Van den Oever: Op het eerste punt, dat wij het graag groen willen houden, daar zit weinig ruimte. Als je dat gaat bebouwen, dan is het groen weg. Daarom is ons standpunt om er niet te bouwen. Ik wil graag kort ingaan op het tweede punt, op de ontsluitingswegen. We hebben tijdens de informatieavond alternatieven aan te lezen, want het werd ons gegeven als een fait accompli, dat die wijk er zou komen. Alle alternatieven, die er waren gegeven, werden al gelijk weg gehoord. Het was niet mogelijk om een andere weg neer te leggen. Het was ook niet mogelijk om de weg door te trekken naar de busbaan, omdat het dan een sluipweg zou worden. Alle mogelijke dingen die we aandroegen, werden gelijk al weg gehoord. De heer Hoek: Een alternatief impliceert bij mij, dat er wel ruimte is. De heer Van den Oever: Over het alternatief. Wij hebben natuurlijk geen inzicht in wat de alternatieven zijn. Dan moet je kijken naar heel Lansingerland. We hebben heel kort de tijd gehad om hierop te reageren. Het is voor ons best moeilijk om aan te geven wat de alternatieven zijn. Ik denk, als je kijkt naar de nadelen van het bouwen van een wijk daar, dat er genoeg alternatieven moeten zijn, waarbij je wel een normale ontsluitingsweg kan aanleggen, waarbij die weg niet dwars door een woonerf heen gaat en waarbij het minder erg is dat het groen er weg gaat. Ons standpunt is om er niet te bouwen.

5. Vaststelling van de agenda

De heer Jumelet, WIJ: Ik wil graag een motie vreemd aan de orde inbrengen. Het gaat over de procesafspraken aandelen Eneco gelden.

De heer Bergwerff, CDA: Het CDA wil ook graag een motie vreemd aan de orde indienen over het jeugdlintje.

De voorzitter: Ik stel u voor de motie vreemd van WIJ als agendapunt 8b op te voeren en de motie over het jeugdlintje als agendapunt 8c. En om als zodanig de agenda vast te stellen. Kunt u daarmee instemmen? Dan stellen we zo de agenda vast. Voordat we verder gaan geef ik het publiek, dat hier is voor de Edelsteenbuurt, de gelegenheid om de zaal te verlaten, als u dat wilt, want het wordt nog een heel lange avond over Wilderszijde. Ook een interessant onderwerp, ook voor u, maar mogelijk heeft u wat beters te doen.

6. Vaststelling verslagen vorige vergaderingen d.d. 31 oktober 2019 en 7 november 2019

Het verslag van de vorige vergadering wordt conform vastgesteld.

7. Lijst ingekomen stukken en overzichten afhandeling toezeggingen en moties

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik zou graag het ingekomen stuk over het onderwijsachterstandenbeleid niet ter info willen aannemen, maar het willen behandelen in de commissie samenleving. Het is een brief van 14 november 2019. De voorzitter: Heeft u het nummer. De heer Hoppenbrouwer: Er zijn grenzen. Ik heb de titel van de brief onthouden. Ik doe niet aan wedden-dat, daar begin ik niet aan. De voorzitter: Dan zullen wij hem opsnorren, meneer Hoppenbrouwer. Uw verzoek is helder. Ik neem aan, dat u verzoek kan worden ondersteund. Dan gaat het door naar de agendacommissie.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Tijdens de voetbalwedstrijd dacht ik: ik ga even kijken wat er allemaal staat. Ik zou graag willen dat er een antwoord komt op toezegging 2018-37, over de uitvoering wet banenafpraak. Tot mijn verbazing staat daar, misschien is het een slip of the pen, dat wij antwoord zouden krijgen als raad in Q4-2018. Dat is al ruim verlopen. Ik hoop dat het 2019 is, dus dat breng ik graag nog even onder uw aandacht, want het is uw actiepoint. De voorzitter: Dank u wel. We gaan het even nakijken.

De heer Van der Stelt, CDA: N.a.v. het overzicht met de moties, de motie parkeren Berkel centrum. Deze staat als afgehandeld op het overzicht, maar ik zou willen voorstellen om die nog niet als zodanig te classificeren, omdat we het nog bespreken in de komende commissievergadering. De voorzitter: Formeel is het door het college afgehandeld, maar ik denk dat we daar wel uit komen.

De heer Muis, D66: Wij zouden graag de brief van het college aan de raad over het proces kaderstelling nieuw afvalbeleid agenderen voor de commissie ruimte op basis van een gedachtenwisseling. Dank u wel. De voorzitter: Dan gaan we die ook aan de agendacommissie doorspelen. Anderen? Dan stellen we de lijst met deze opmerkingen vast.

8. Bespreekpunten:

8.a Vaststellen beleidsuitgangspunten Masterplan & Bestemmingsplan Wilderszijde

De voorzitter: Het is geagendeerd vanwege het indienen van moties en amendementen, maar gezien het belang van het onderwerp en grootte, geef ik u ook gelegenheid om enige algemene woorden daarbij te wisselen, maar uiteraard concentreren we ons op de amendementen en moties.

De heer Meester, L3B: Ik zal me inderdaad concentreren op het amendement dat wij willen indienen, maar ik wil er toch wel enkele woorden ter motivatie aan wijden. Wilderszijde moet een wijk worden waar mensen graag willen wonen. Onze taak, als raadsleden, is om erop te letten dat het ontwerp zorgt dat dat inderdaad het geval is. Nu zijn stedenbouwkundigen vooral bèta's en bèta's denken bij voorkeur in systemen. Ik hoor een bèta hier protesteren, maar ik ben zelf ook bèta, dus ik weet dat uit ervaring. Het menselijk gedrag is niet altijd systematisch en niet gericht op grotere systemen. Eerder richt men zich op de optimalisatie van het individuele welbevinden en dat spoort dikwijls niet met het grotere belang. Ik kan u in dit verband ter lezing aanbevelen een artikel dat al zo'n 50 jaar oud is, maar nog steeds actueel, geschreven door de bekende Amerikaanse econoom Alfred Kahn. De titel van het artikel luidt: *deterny of small decision*. De titel geeft al heel aardig weer waar het over gaat. Dat artikel laat zien dat de optelsom van beslissingen van individuele mensen tot een niet optimale uitkomst voor het geheel kan leiden. Zoals gezegd vinden wij dat het de taak van de raad om hier aandacht aan te geven. We vinden het daarom ook van belang dat het masterplan ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. Maar we willen in deze fase al een amendement indienen over het parkeerbeleid. Onzes inziens is de insteek in het beslisdocument te technocratisch en we willen bereiken dat het gedrag van de inwoners leidend en het parkeerbeleid volgend is. Daarom het volgende amendement, dat ik indien mede namens de heren Kampinga van de VVD, Jumelet van WIJ. Wij stellen voor om aan het besluit een tweede beslispunt toe te voegen, dat als volgt luidt:

A2019-019

Als uitgangspunt te nemen bij het opstellen van het masterplan dat vooralsnog de parkeernorm niet wordt verlaagd, dat de ontwikkeling van het autobezit en in het bijzonder van de elektrische auto's periodiek gemonitord wordt, dat de wijk zo ontworpen wordt dat het goed mogelijk is om een beleid te voeren dat volgend is op de ontwikkeling van de daadwerkelijke behoefte aan openbare parkeerruimte en openbare laadpalen.

Wat ons betreft is dat niet in beton gegoten, maar blijken er ontwikkelingen te zijn die bijstelling behoeven, dan zijn we daartoe uiteraard bereid om erover in discussie te treden, maar die discussie willen we dan wel graag voeren. Voor alle duidelijkheid: wij zijn niet tegen openbaar vervoer, integendeel, we hebben liever dat men de auto in de wijk laat staan als men naar het werk gaat. Dus we dringen aan op goede openbaar vervoervoorzieningen. Ook zijn we voor veel groen in de wijk, dus als er een auto weg gaat, dan zou het plezierig zijn als er een groene parkeerplaats achter blijft, zoals daar achter het gemeentehuis. Naar aanleiding van de inspraak van de heer Van der Spek wil ik nog aan het college vragen of het juist is, dat er geen contact is geweest. Zo ja, waarom dat niet geweest is. Zo nee, wat de inhoud van het contact is geweest. Ik dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: In de eerste plaats: na vele jaren lijkt het er dan echt van te gaan komen. Wilderszijde benutten om een complete wijk met zo'n 3.000 woningen te realiseren. In Lansingerland wordt dit zorgvuldig aangepakt, zo doen we dat. Alle belanghebbenden zijn of worden gehoord. Het moet dan ook een divers en flexibel opgezette prachtwijk worden. Klaar voor de toekomst. De VVD is daarom verheugd dat we vanavond de beleidsuitgangspunten voor het vervolg gaan vast stellen richting masterplan en bestemmingsplan. Volle kracht vooruit. Maar, wel even een belangrijke kanttekening. We hebben hier te maken met geluidsoverlast, fijnstof, you name it, van de HSL, van de A16, dus wij vinden wel, dat tegen de tijd dat het zover is, potentiële kopers en huurders goed moeten weten wat ze kopen. Maar nog belangrijker, mede aan de hand van het MER onderzoek moet er input komen om zoveel mogelijk overlast in die wijk te voorkomen. In Haarlemmermeer zijn er wethouders die bij het plaatsen van een woning rekening houden met het geluidsoverlast. Dat moeten we hier ook kunnen, althans, vergelijkbare zaken. Voordat ik inga op de beleidsuitgangspunten wil ik allereerst onze waardering uitspreken voor de oplegnotitie van de griffie. Hierin wordt proactief een voorstel gedaan voor de nadere invulling van de kader stellende rol van de raad en mogelijk tevens versnelling van het proces zou kunnen worden bereikt. De VVD stelt de actie van de griffie zeer op prijs. Toepassing op Wilderszijde in dit stadium is wat ons betreft niet verstandig. We zien het idee wel graag terug, bijvoorbeeld in de

commissie ruimte. Het gaat in eerste instantie over ruimte, maar eigenlijk gaat het over alle onderwerpen. We zien het graag terug in de commissie ruimte als een bespreekpunt, om daar als raad nader over na te denken hoe dat bij een komend plan het beste vorm gegeven kan worden. Ik begrijp dat ik het kort moet houden en mijn amendement moet aankondigen. De derde weg. En dan moet u niet denken aan een sociaal democratische stroming in Engeland ofzo. Ik noem mevrouw Verhoef van de PvdA, de heer Markus van de CU en de heer Meester van L3B; zij hebben dit amendement ook ondertekend. Het idee is nu om twee wegen te laten aantakken op de Boterdorpseweg. Je kunt je voorstellen: zelfs in normale omstandigheden staat de wijk vast als er een leuke band is, wat een wethouder onlangs noemde als voorbeeld.

A2019-020

Wij denken dat er een belangrijke reden is voor calamiteiten, maar zeker ook voor gewone dagelijkse verkeerssituaties, dat er een derde weg moet komen. Of dat nu een gebiedsontsluitingsweg is, dat is mij niet helemaal duidelijk. Volgens mij is de Boterdorpseweg een gebiedsontsluitingsweg, maar daar wil ik af wezen. Dat dienen wij dus nu in. U leest daarin dat wij vinden, dat dat nodig is. Maar we zeggen ook: ga dit nu eens heel goed onderzoeken, welke mogelijkheden er zijn. Dat laten we graag aan het college over, om te kijken of en hoe dat dan zou moeten. Dank u wel.

De heer Muis, D66: De inspraak vanavond ging over de driehoek Noordpolder. Het toont aan dat goede ruimtelijke ordening van zeer groot belang is voor onze inwoners. Het is daarom niet voor niets dat de wetgever deze beslissingsbevoegdheid daarover bij ons, de raad, het hoogste orgaan van de gemeente, heeft neergelegd. Ook n.a.v. eerdere dossiers, Berkel centrum west, oost, de maalderij, heeft de raad al vaker de wens geuit eerder betrokken te willen worden bij de planontwikkeling. Niet alleen wij, maar ook onze inwoners, om nadrukkelijk en eerder vorm te kunnen geven aan onze kader stellende rol. Vanavond besluiten we over de beleidsuitgangspunten voor het masterplan en het bestemmingsplan. Tijdens de commissie werd ons duidelijk dat in deze fase het nu lastig is om echt duidelijke kaders te stellen. Bijvoorbeeld of er nu wel of niet een derde ontsluitingsweg nodig is, ik weet het niet. Misschien is er ook nog een vierde nodig. Ik weet ook niet waar de functies komen. Het voorstel is nu nog ruim geformuleerd in bandbreedtes en dat is niet voor niets, omdat we nog aan het kijken zijn waar het op uit gaat komen. Heel veel andere kaders, die er nu in zitten, zijn meer referentiecijfers. We hebben bepaalde voorzieningen nodig, we hebben een aantal scholen nodig. Dat zijn er twee, maar in de discussie mogen het er ook drie zijn. Woningen zitten nog midden in een woondeal. Wij kunnen daar nu geen richting aan geven. Indieners van ons amendement zijn GL, PvdA, WIJ en D66. Wij willen dat de raad aan de voorkant aan de ruimtelijke knoppen kan draaien om in de planvorming vroegtijdig en concreet kaders mee te kunnen geven aan het college. Wij bedanken dan ook de griffie van harte voor hun oplegnotitie en hun advies om als raad beter en eerder de kaders te kunnen stellen, die ook op draagvlak kunnen rekenen aan de achterkant uiteindelijk. Wij hebben zeker niet de wens om op de stoel van het college te gaan zitten. Wij vragen dus ook niet om alle ontwerpbestemmingsplannen langs de raad te sturen, maar in dit geval de grote importantie. Het is echt uniek wat wij gaan doen in Wilderszijde, ook qua omvang. We gaan geen vergelijkbaar plan meer in de raad krijgen. We kunnen zeggen: we gaan er eens over nadenken bij een volgend plan, maar laten we er nu over nadenken bij Wilderszijde en vervolgens erover nadenken bij welke andere grote plannen in de toekomst we het weer zouden willen of wensen. In deze constructie stelt de raad het ontwerp vast dat vervolgens ter inzage wordt gelegd en daarmee vergroot de raad zijn betrokkenheid en invloed aan de voorkant en vergroot daarmee direct ook zijn kader stellende rol. Bovendien kan deze werkwijze voorkomen dat bij besluitvorming over het definitieve bestemmingsplan onnodig laat nog verstrekkende wijzigingen worden aangebracht. Ik zie de inspraak alweer komen. Als wij dan nog iets willen wijzigen als raad, dan wordt het heel lastig of heel duur of juridisch niet houdbaar. Deze werkwijze loopt, zoals de griffie zegt, vooruit op de komst van de omgevingswet, waarbij we meer aan de voorkant bij de totstandkoming van een omgevingsplan aan de knoppen moeten kunnen draaien als raad en ook onze inwoners daar beter bij betrekken. WIJ, PvdA, GL en D66 stellen daarom het volgende amendement voor:

A2019-021

Het besluit als volgt te wijzigen. De beleidsuitgangspunten voor de verdere uitwerking van het masterplan en bestemmingsplan Wilderszijde, zoals opgenomen in de bijlage "Beslisdocument Masterplan Wilderszijde - (beleid)uitgangspunten voor een nadere uitwerking" vast te stellen, met dien verstande dat in het proces wordt opgenomen dat binnen het gepresenteerde tijdsframe, voorafgaand aan de ter inzagelegging ook het ontwerpbestemmingsplan ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.

Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook de PvdA fractie is bijzonder enthousiast dat we nu de wijk Wilderszijde binnenkort gaan bouwen. Een groene, diverse wijk met 3.000 woningen wat ons betreft. Een wijk waar voldoende voorzieningen zullen zijn, de auto minder bepalend zal zijn in het gezichtsbeeld en er tegelijkertijd wordt begonnen met de bouw van zowel betaalbare woningen als de wat duurdere

woningen. Waar goed openbaar vervoer is, ook voor de laatste mijl naar huis toe. En waar ook de energievoorziening duurzaam is. De inspraak van directeur mevrouw Vliet Vlieland was wat ons betreft heel erg indringend en past precies bij het verhaal wat wij ook al heel lang houden, want wonen is een basisrecht. Het zou bijna een sociaal drama kunnen zijn als je niet op tijd voldoende woningen bouwt voor diverse groepen, ook voor de mensen met minder geld te besteden aan wonen. De woning voor de leraar, de woning voor de MBO'er die in de kassen werkt, de verpleger. Ze gaf een aantal heel duidelijke voorbeelden, waarom er voldoende woningen in Lansingerland moeten zijn. Ze gaf ook aan, dat er een percentage moet zijn hoger dan 20%. Dat dat wenselijk is en zeker geen problemen geeft. 30% is het landelijke gemiddelde, zo herinnerde zij ons nogmaals. Eigenlijk wilde ik met een aantal andere fracties een amendement indienen om het percentage sociale huurwoningen hoger of in ieder geval duidelijk aan te geven, want dat is nu in het huidige raadsvoorstel aangegeven met een bandbreedte van 30-40%. Dat is dan een mix van sociale huur en vrije sector midden huur en koop. Eigenlijk wilden we dat wat concreter maken, hoeveel procent is er nou sociale huur? Maar wij beseffen heel duidelijk dat Wilderszijde in het kader van de woondeal is aangemerkt als een versnellingslocatie en dat de wethouder al goede gesprekken heeft gehad met de provincie en het ministerie van BZK. De wethouder is een broedende kip en die wil dan ook niet gestoord worden. Wat wij met deze motie gaan vragen is dat er wel een heel mooi ei wordt gelegd. Daar gaat deze motie over. Binnenkort is er een overleg tussen het college en de provincie en het ministerie van BZK over de voorwaarden waaronder er op Wilderszijde versneld kan worden gebouwd. Dat biedt mogelijkheden om daarbij de integrale duurzame kwaliteit van de wijk inclusief OV-ontsluiting en ontsluiting voor langzaam verkeer als ook een financieel verantwoord investeringsplaatje als uitgangspunt mee te geven. Dus er ligt een enorme kans om hier een aantal voorwaarden mee te geven. We verzoeken het college, deze motie dien ik namens de PvdA in, ook namens GL, D66 en L3B. WIJ stond er in eerste instantie op, maar dat was niet helemaal gecheckt, dus die zijn op dit moment geen mede indiener.

M2019-049

Verzoekt het college om in hun binnenkort geplande overleg met provincie en ministerie van BZK over voorwaarden waaronder op Wilderszijde versneld kan worden gebouwd, te streven naar een optimaal totaalpakket voor: bouw van sociale huurwoningen, bouw van betaalbare woningen voor specifieke doelgroepen zoals starters en ouderen, goed OV wat betreft kwaliteit en frequentie (inclusief aandacht voor last mile), een betere ontsluiting van de wijk voor langzaam verkeer, een duurzame inrichting. Binnen 5 dagen na het overleg de raad schriftelijk op de hoogte te brengen van de uitkomsten van het gesprek.

Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: Alvorens ik drie punten aan de orde wil stellen eerst het punt m.b.t. de sprekers. Ik ben erg benieuwd wat de wethouder kan teruggeven aan de raad als het gaat om zijn inspraak. Zeker de niet betrokkenheid tot nu toe en de risico's die hij ziet voor de bedrijfsvoering. We zijn erg benieuwd naar de reactie van de wethouder hierop. De inspraak van de directeur van 3B Wonen was ons uit het hart gegrepen, omdat wij feitelijk dit als fractie al lange tijd hebben ingebracht, de andere fracties ook gelukkig. Ik hoop dat de fracties, die er toch twijfels over hadden misschien over hun eigen schaduw kunnen heenstappen en het feit wat de directeur aangeeft ook ter harte kunnen nemen. Een interessante discussie rondom Wilderszijde wellicht. Mijn eerste punt wil ik benadrukken in navolging van mijn fractievoorzitter tijdens de begrotingsbehandeling. Wij zien Wilderszijde als topprioriteit in deze gemeente. Wilderszijde was een molensteen om de nek van deze gemeente de afgelopen jaren, financieel met name. De locatie ligt al heel lange tijd braak. Het wordt tijd dat er wat gebeurt, dus top prioriteit nummer 1, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Wij zijn gaarne bereid om met het college in gesprek te gaan op het moment dat er bestuurlijk of ambtelijk dingen nodig zijn, waar wij als raad iets kunnen betekenen. Wij vinden dat het tijd wordt dat er wel wat gebeurt. Daarmee kom ik op mijn tweede punt en dat is de planning. In de commissie heb ik al aangegeven dat de planning, hoe strak die ook mag zijn, leidend is. Wij zijn van mening dat op het moment dat de wethouder denkt dat de mijlpalen niet gehaald worden, dat hij dat direct meldt bij de commissie ruimte, zodat wij als raad daarover mee kunnen discussiëren, hoe wij toch die mijlpalen kunnen halen. De wethouder heeft aangegeven dat ze vrij strak zijn, hij wil niet versnellen. Aan de andere kant weet ik uit ervaring dat de meeste plannings toch wel wat reservetijd hebben en dat er altijd wel wat versneld kan worden. Wij hebben als fractie: de planning is leidend. Daar worden we graag van op de hoogte gehouden. Dan zijn er ook nog wel zorgpunten, mijn derde punt, en dat is de parkeernorm. Wij hebben gaarne met L3B de motie hierover ingediend. Mijn tweede zorgpunt is de OV om de gemeente te ontsluiten. Je kan wel bushaltes en tramhaltes aan de randen van de wijk neerleggen, maar als je naar Rodenrijs gaat en achteraan mag aansluiten omdat de metro vol zit, dan heeft het allemaal niet zo gek veel zin. Dan zal je nooit je doelstelling halen als het gaat om een gewenste verlaagde parkeernorm en verlaagd autobezit, want dan gaan mensen toch wel met de auto, maar dan moeten ze aansluiten op de N209. Dus het wordt een drama als we er geen goede voorzieningen krijgen als het gaat om de ontsluiting van Lansingerland richting Rotterdam en richting Den Haag, richting Utrecht. Het gaat verder dan alleen maar de bushaltes

langs de randen van deze wijk. Er ligt een veel grotere opgave en dat is de hele ontsluiting, met name het OV, richting de omgeving van onze prachtige gemeente. Dan kom ik bij de amendementen. Van D66, die hebben wij mede ingediend, die steunen wij heel erg van harte, omdat dit tegemoet komt aan de kader stellende rol van onze gemeenteraad. Wij hebben vaak gezegd: wij gaan over de wat-vraag. Dit is bij uitstek de wat-vraag die wij moeten beantwoorden als raad. Dat kader stellende is bij Wilderszijde uiterst belangrijk. Natuurlijk zie ik de wethouder denken: u vroeg toch om die strakke planning. Wat ons betreft hoeft dat elkaar niet te bijten, het kan elkaar versterken. Het amendement van de VVD, het onderzoek naar de verdere ontsluiting van Wilderszijde, kunnen wij steunen. Kijk, het duimpje van de heer Kampinga, dat is mooi. Wij steunen die van harte. Dan de motie van de PvdA. Mevrouw Verhoef zei het al, die broedende kip. We zijn toch wel erg benieuwd wat de beantwoording van de wethouder is op dit punt, want wij willen die broedende kip niet verstoren en de eieren ook niet breken. We zijn benieuwd naar de beantwoording alvorens wij daar een standpunt op innemen, over het al of niet steunen van de motie. Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Het CDA is ook blij dat Wilderszijde nu eindelijk tot ontwikkeling mag komen. Een ontwikkeling die zoveel mogelijk samen moet gebeuren, samen met omwonenden en belanghebbenden. We hebben dat ook in de commissie benadrukt. Niet alleen in reactie op de inspraak, die overigens maar weer eens aantoont hoe belangrijk die communicatie is. Het moet toch niet zo zijn dat belanghebbenden zich niet gehoord voelen. Dat moet echt beter. Als we kijken naar het hele vervolgtraject, besluitvorming, participatie en inspraak, dan zit het goed in elkaar. Het moet de invulling krijgen waar mensen goed gehoord kunnen worden. Wat betreft het plan, of de beleidsuitgangspunten moet ik zeggen, hebben wij bij een aantal onderwerpen nog wel wat zorg. Die heb ik ook geuit in de commissievergadering, dus die ga ik nu niet al te diep herhalen, maar ik wil toch wel even aanstippen de omvang van de detailhandel. Het is ons niet helemaal duidelijk wat er precies voor ogen staat. Gelet op de inspraak van winkeliers zouden wij willen beklemtonen, ondersteunen, hetgeen we her en der terug lezen in de uitgangspunten: dat het kleinschalig moet zijn, gericht op de lokale behoefte, dat het geen aanzuigende werking moet hebben richting de andere kernen, want we staan juist bruisende kernen voor in Bleiswijk, Bergschenhoek en Berkel. Dus dat moet niet met elkaar in concurrentie gaan. Misschien kan de wethouder daar nog iets op ingaan, hoe hij dat voor zich ziet. Het maximum van 5.000m² lijkt ons aan de ruime kant. Dan loopt men misschien het gevaar dat die onbedoelde concurrentie juist wel gaat ontstaan. Dat is zoeken naar balans. Zoeken naar balans geldt ook voor de woningbouwopgave. Mevrouw Verhoef refereerde daar net al even aan. Het is natuurlijk van belang dat er voldoende sociale huurwoningen zijn, maar ook betaalbare woningen voor andere groepen. Ook daar hebben we in de commissie over gesproken. De wethouder heeft aangegeven, dat dat op het netvlies staat en ook onderwerp van gesprek met het rijk en met de provincie. Dat ondersteunen wij, maar wij voelen ook wel mee met datgene wat door mevrouw Verhoef is ingebracht en als motie voor ligt, dat het optimale totaalpakket van sociale huurwoningen en betaalbare huur echt zijn vertaling krijgt en dat het wordt mee genomen bij de gesprekken met de andere overheden. De heer Hoek, interruptie: De heer Van der Stelt heeft het over 'andere groepen'. Ik heb het CDA in het verleden wel eens een uitgesproken mening horen ventileren over mensen van buiten Lansingerland. Betekent dat, dat dat inmiddels is losgelaten, dus dat ook mensen van buiten Lansingerland welkom zijn in Wilderszijde? De heer Van der Stelt: Ik had mijn microfoon niet aangedaan als ik het heb over andere groepen. Ik bedoel specifieke doelgroepen, dus starters en ouderen. Ik heb het hier niet over wel of niet welkom heten van mensen van buiten de gemeente. Dat vind ik een frame wat mij niet aanstaat. Als wij hier woningbouw organiseren en ontwikkelen, dan willen we dat maximaal doen om in de behoefte van onze Lansingerlanders te kunnen voorzien. Vanzelfsprekend staat het anderen toe om daar op in te tekenen. Ik zou mijn betoog willen vervolgen. Wat betreft het in balans ontwikkelen van woningbouw, ongelooflijk belangrijk. We snappen dat er nog veel moet worden uit-ontwikkeld. Sommige dingen moeten worden onderzocht, het parkeren, daar kom ik zo nog even op terug. Dat betekent dat de uitgangspunten die we nu hebben belangrijk zijn, maar ik voorzie ook wel dat straks bij het masterplan het ook een belangrijk moment is voor deze raad om eventueel nadere kaders te stellen alvorens het proces van inspraak van start gaat. Ik zou het college willen oproepen om in die fase van inspraak ook de raad maximaal te betrekken en te informeren over het verloop van de inspraak en wat daaruit naar voren komt. Dit klinkt als een open deur. Ik neem alvast een voorschot op het amendement, dat zegt dat de raad in dit concrete plan ook het ontwerp bestemmingsplan zou moeten vast stellen. Wat het CDA betreft hoeft dat niet, gelet op de organisatie, de opzet van de participatie en de inspraak. Als we dat goed doen, als u dat goed doet en ook de raad erin betreft, dan zie ik eerlijk gezegd niet zo heel erg veel toegevoegde waarde, dat de raad het ontwerp bestemmingsplan vast stelt. Uiteindelijk, mocht het om wat voor reden dan ook nodig zijn om dingen te amenderen, dan kan dat altijd nog bij de vaststelling van het definitieve bestemmingsplan. Ik ben het eens met D66, dat je probeert dat zoveel mogelijk te voorkomen en het aan de voorkant moet regelen. Mevrouw Verhoef, interruptie: U gaf zelf al het antwoord. Zelf ben ik bang, dat als we niet bij het ontwerp bestemmingsplan de raad de mogelijkheid geven om er wat van te vinden, dat er dan in een latere fase vertragingen kunnen optreden. Je kan dat misschien nog repareren met een amendement, maar dan is het misschien te laat of heb je tijd verloren. De heer Van der Stelt: Te laat is het nooit. Dat die mogelijkheid er is, is juist fijn. Dat je daardoor misschien vertraging op zou kunnen lopen, ja, dat zou

kunnen. Ik kan niet in de toekomst kijken. Mijn pleidooi is erop gericht, dat in dat hele proces, waar we nu in zitten met het vast stellen van de beleidsuitgangspunten en het vast stellen van het masterplan, en inspraak en participatie ook zodanig doen en organiseren, dat je niet het verwijt krijgt van: ik ben belanghebbende, maar ik ben niet in mijn belang gekend. Dat moet niet kunnen plaats vinden. Dat we als raad actief in dat proces worden meegenomen, dus ook uitkomsten van inspraken en eventuele punten die daaruit naar voren komen, die zich niet verdragen met de uitgangspunten zoals we die nu aan het formuleren zijn, dan denk ik dat we voldoende aan de voorkant zitten, voldoende aan de knoppen kunnen zitten om te kunnen bijsturen. Mevrouw Verhoef, interruptie: Ik wil er dan toch even op aanhaken. U hangt het nu heel erg op aan participatie en aan inspraak, maar er zijn ook andere punten waarop de raad kader stellend zou willen zijn, die misschien wel los staan van die inspraak. Ik wil u toch mee geven om er goed over na te denken met uw fractie, of u toch niet dit amendement zou kunnen steunen. De heer Van der Stelt: Dank voor de oproep. Er kan natuurlijk nooit een moratorium op denken worden afgekondigd, dus we blijven graag nadenken. Ik kan u zeggen, dat we daar uitvoerig over gesproken hebben. Juist het belang van deze fase zouden we willen benadrukken. Nu de beleidsuitgangspunten, ik val een beetje in herhaling, straks het masterplan. De inspraak is natuurlijk wel een ongelooflijk belangrijk ding, daar zou ik niet teveel van willen afwijken. De heer Muis, interruptie: De vraag is, wanneer wij dat masterplan vast stellen, dan zit er driekwart jaar tot een jaar tussen, waarop wij het definitief vast stellen. Of die tijd is niet nodig. Of in die tijd worden er nog allerlei dingen uitgewerkt waar wij er nog van alles van kunnen vinden, maar feitelijk niets meer van kunnen vinden, want bij het definitieve bestemmingsplan zaken vast stellen, dat heeft niet onze voorkeur. En dat heeft allerlei verstrekkende gevolgen, die we dan niet willen. Bent u zich voldoende bewust van het feit dat met het masterplan er nog heel veel kan wijzigen, waar wij dan in feite geen invloed meer op hebben. Dat is de vraag eigenlijk. De heer Van der Stelt: Ik ben me ervan bewust dat er tijd zit tussen het vast stellen van het masterplan en het uiteindelijke definitieve bestemmingsplan. Vandaar ook mijn oproep, maar dat is ook een oproep in het vertrouwen dat het college dit proces heel zorgvuldig inricht. Ik denk ook wel in de geest van, niet alleen met de omgevingswet in gedachten, maar om dan ook recht te kunnen doen aan het gevoel van de raad, dat men kent en ook aftast. Ik verwacht ook van het college dat men de onderdelen die ik net noemde, de kleinschaligheid van de detailhandel, de parkeernorm, de mix van huisvesting, zodra daar nader invulling op komt, dat het college de raad daar ook in mee neemt en het gevoel aftast en betreft bij haar interne besluitvorming. Ik wil het college op dit punt het vertrouwen geven. De heer Muis, interruptie: In die zin gaat het over vertrouwen, maar het gaat ook over ervaring aan de hand van een aantal recente casussen, wat mij geen zwiterleven gevoel geeft. Ik heb, als raad, de behoefte aan nog een moment van reflectie dan wel bijsturing te willen. U krijgt nu alleen het masterplan, dat nog wel te amenderen is, maar in feite niet meer het stellen van kaders. De heer Van der Stelt: Ik heb er voor nu over gezegd, wat ik erover wil zeggen. Ik denk dat ik nu doorga naar de appreciatie van onze fractie m.b.t. de amendementen en moties. Het amendement Wilderszijde omgevingswet-proof. Daar ben ik duidelijk over geweest, dat zullen wij dus niet steunen. De parkeernorm en flexibiliteit in het ontwerp: het is maar net van welk uitgangspunt je wil vertrekken. Ik zie niet zo heel veel licht tussen de bedoeling van het college en de intentie van dit amendement, maar wij voelen wel mee met de indieners van dit amendement, om vooralsnog de parkeernorm niet te verlagen, maar tegelijkertijd in het ontwerp zoveel mogelijk flexibiliteit toe te laten, zodat je kunt inspelen op de ontwikkelingen. Wij zullen het amendement steunen. De heer Markus, interruptie: Maar die flexibiliteit zit er toch ook in als je de parkeernorm laat zoals het in het stuk staat. Dat heeft de wethouder aangegeven in de commissie. Als het nodig is, kunnen er altijd parkeerplaatsen bij gebouwd worden. Die flexibiliteit zit er toch ook in als u dit amendement niet steunt? De heer Van der Stelt: Daar heeft u gelijk in. Of je het wel of niet doet, ik denk dat je wel op hetzelfde uitkomt. Wij vinden de uitgangspunten op dit specifieke punt een beetje te ver gaan in dit stadium. Het zou best kunnen zijn, afhankelijk van het onderzoek en als dat tijdig komt met het masterplan, dat we dan nog steeds bij hetzelfde uit komen. Ons gevoel zegt dat dit amendement een verstandig beleidsuitgangspunt is in deze fase. Dan een amendement over een derde onafhankelijke gebiedsontsluiting. Die kunnen wij steunen, het onderzoek daarnaar. Dan de motie, het optimaal totaalpakket betaalbare huur sociale woningbouw, die zullen wij steunen. Was er ook nog een motie ingediend over Eneco? Dat heeft er niets mee te maken, laat ik dat maar niet doen. Dit was mijn bijdrage.

De heer Markus, CU: Als bèta zal ik enigszins systematisch mijn bijdrage geven. We zijn met zijn allen druk bezig, de afgelopen maanden, om te bouwen aan onze laatste grootste wijk in Lansingerland. Een dorp op zich. Het is goed dat we met elkaar de tijd nemen om het proces op een zorgvuldig en goede manier te doorlopen. De volgende stap is deze avond om erover te besluiten. Ik wil even de amendementen en moties langs lopen, die zijn ingediend. Allereerst parkeren. Zoals bleek uit mijn interruptie en uit mijn bijdrage tijdens de commissie, vinden wij het prima dat in deze wijk gekozen wordt voor een lagere norm. We praten hier over een wijk in de toekomst, niet over een wijk van nu. Over 10 jaar ziet de wereld er heel anders uit. We vinden het dan ook mooi dat er actief wordt gewerkt aan een lagere parkeernorm. We mogen daarin best wel onze nek uitsteken. Daarnaast heeft de wethouder aangegeven: mochten er toch problemen zijn of te weinig parkeerplekken, dan is er nog

voldoende ruimte om dat parkeren aan te passen. Wij denken dat je makkelijker een parkeerplaats aanlegt dan een parkeerplaats verwijderd, hoe groen ze ook zijn, zoals de heer Meester dat al aangaf. Dan over de derde ontsluitingsweg. Vaak praten wij over brede en smalle wegen, maar in dit geval over ontsluitingswegen. Ja, die derde weg. Er takken nu twee ontsluitingswegen aan op de Boterdorpseweg. Daarmee heb je eigenlijk één ontsluitingsweg. Mocht er wat mis gaan, dan loopt de hele wijk vast. In die zin vinden wij het goed om een oproep te doen om actief en kritisch te kijken of het mogelijk is om een andere, derde, onafhankelijke ontsluiting te realiseren. Vandaar dat we de motie van harte hebben mede ondertekend. Dan over het ontwerp bestemmingsplan. Als CU kent u ons als een consequente partij. We hebben altijd aangegeven dat ontwerp bestemmingsplannen niet in deze raad besproken hoeft te worden en dat wij het echt een college bevoegdheid vinden. We hebben dat altijd een prima aanpak gevonden en dat vinden we nog steeds. Bij Berkel centrum hebben we echter gemerkt, dat we ons als raad soms onvoldoende meegenomen voelen, waardoor we bij de besluitvorming m.b.t. het bestemmingsplan toch voor voldongen feiten staan. Het is lastig om nog bij te sturen. Als je dan terug kijkt in het proces rondom Wilderszijde, zijn we zeer zorgvuldig mee genomen. Het is begonnen met een ambitiedocument, dat is vast gesteld. Er zijn verschillende presentaties geweest. Nu ligt de nota van uitgangspunten voor, waarin grof de eerste kaders worden geschetst. De volgende stap is dan burgerparticipatie en opstellen van het masterplan. Dan even een kort zijpaadje als het gaat om burgerparticipatie. De inspraak van de heer Van der Spek was terecht. Eén van de omwonenden, zeer lang betrokken bij het plan. Ik denk dat er naast de heer Van der Spek er nog meer zijn. Het is dan ook niet meer dan logisch dat deze omwonenden op een goede manier aan de voorkant worden meegenomen. Er wordt burgerparticipatie toegepast en dat wordt meegenomen in het masterplan. Dat masterplan is ook het sluitstuk van onze kader stellende rol, wel met als voorwaarde dat het masterplan een dusdanig detailniveau moet hebben dat er weinig discussie meer is over de details, want anders komt dat alsnog bij het bestemmingsplan en dat is iets wat we juist met elkaar niet willen. Wij zullen dan ook tegen dat amendement stemmen. De motie streven naar een optimaal pakket. Optimaal is altijd goed, zou je zeggen. Wat is optimaal? Daar kunnen we met elkaar nog hele avonden over debatteren. Wij hebben er eigenlijk twee vragen bij. De punten die genoemd worden zijn in de commissie en in de raad al vaak langs gekomen. Ziet de wethouder deze motie dan als een steun in de rug? Er wordt nu gezegd: kom 5 dagen na het overleg rapporteren wat de status was van het overleg, hoe het verlopen is. Het lijkt me dat je in een onderhandelingsprocedure nu juist even niet moet terug koppelen, maar met elkaar hard moet doorwerken. De vraag is of het tweede dictum haalbaar is. Dat was het, dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Voor ik mijn verhaal begin, wil ik even uitspreken dat de fractie van GL onaangenaam verrast was door het feit dat wij om 16.00 uur vanmiddag nog allerlei stukken toegestuurd hebben gekregen over dit onderwerp. Ik weet, van een aantal partijen hier heb ik eerder op mijn kop gekregen, omdat ik op een laat moment stukken aanleverde. Ik heb daar lering uit getrokken. Ik vond dit ook een vergaande insolentie van het college om dit alsnog te doen onze kant op. Wij hopen dat het college dit in de toekomst niet meer doet en ons ook daarin serieus neemt. Dan wil ik het graag hebben over Wilderszijde, waar het nu over gaat. Het is goed dat wij hier vanavond over praten. Te lang is dit een onderdeel van de gemeente geweest, waar we te lang over gespeculeerd hebben. Dat we nu vanavond een beslissing nemen is een heuglijk feit. Echter, waar staan we nu concreet? Wel, concreet staan we eigenlijk nog nergens. Het is een masterplan. Een masterplan, en collega Citterbartova zei het al in de commissie, dat leest als een sprookje. Echter, de beste sprookjes hebben een rauwe rand en enige mate van ongeloofwaardigheid. En die hebben we hier ook. Nergens kunnen we iets lezen over de gevaarlijke combinatie van uitstoot, van CO₂. De heer Markus, interruptie: Klopt het dat sprookjes vaak goed aflopen? De heer Ruijtenberg: Ja, dat klopt. Sprookjes lopen heel vaak goed af en we hopen dat dit sprookje uiteindelijk ook goed afloopt. Daarvoor is het belangrijk dat we als raad onze kader stellende rol aan het begin pakken. Daar kom ik later op terug. Die ongeloofwaardigheid hadden we hier dus ook. Nergens kunnen we iets lezen over een gevaarlijke combinatie van CO₂ en ultrafijnstof, de heer Kampinga refereerde er al aan, die deze wijk gaat treffen, met een vermaledijde snelweg op ongeveer 1.500 meter afstand, een aanvliegroute van Zestienhove boven de hoofden en de HSL en drukke Boterdorpseweg bijkans in de voor- dan wel achtertuin. Om ook maar niet te spreken over geluidsoverlast. Eigenlijk zou bij elk bouwplan van deze nieuwe wijk erin moeten staan dat het uitgangspunt saldo nul is. Voor het collectieve geheugen: saldo nul was de motie, waarmee wij ervoor wilden zorgen dat we de nieuwe snelweg niet konden horen, niet konden ruiken, niet konden zien. Een utopische maar, met de kennis van nu, achteraf gezien een volledig irrealistische motie. Dat is ook de reden dat wij van GL mede indiener zijn van het amendement van D66. Te vaak lopen wij als raad achter de agenda van het college aan. Te vaak heeft mijn fractie het gevoel alleen maar te kunnen tekenen bij het kruisje. Te vaak zijn wij geconfronteerd met voldongen feiten. Het is tijd dat wij als raad aan de voorkant gaan staan en op voorhand kader stellend zijn. Dat wij onze rol gaan pakken. Een ieder die ook van mening is dat de raad echt het hoogste orgaan is van deze gemeente kan derhalve niet tegen dit amendement zijn en zou moeten voorstemmen. Tevens zijn wij mede indiener van een motie van de PvdA. Wij roepen al twee jaar dat deze gemeente verkeerd bouwt. Dan met name te duur. Teveel gericht op één soort bewoners en te weinig op bewoners met lagere inkomens. Van alle gemeenten in de regio Rijnmond heeft Lansingerland het laagste percentage sociale huurwoningen, namelijk 19,5%. Ter

vergelijking: Barendrecht heeft 21%, Albrandswaard 25%. Om het verder te trekken in Nederland: Wassenaar heeft 26%, Blaricum 21,3% en Baarn, toch niet bepaald achterstandsgemeenten, 25%. Het heilige percentage van 20%, waar dit college aan vast houdt, is dan ook volstrekt onnodig, onzinnig en onhoudbaar. Maar zelfs als we vast houden aan 20% in deze gemeente, dan zal je in nieuwbouwprojecten ten minste 30% sociale huur moeten bouwen om de achterstand in te kunnen halen. Verder staat beschreven dat er ook bereikbare koopwoningen moeten komen. Bereikbaar voor wie? Nog deze week kwam er een rapportage uit, dat voor eenverdieners maar 4% van de huizen in Nederland financieel bereikbaar is. Als we echt stappen willen maken en echt willen zorgen dat hier geen woningcrisis gaat ontstaan, zullen we veel meer bereikbare woningen moeten bouwen. Niet 30-40%, zoals nu in het masterplan staat. Dat percentage zal hoger moeten zijn. Wellicht moeten we zelfs overwegen dat de helft van deze woningen bereikbaar is voor lagere inkomens. Dan is er nog het parkeeramendement. Hier zijn wij tegen. Deze hele wijk is erop gericht om anders dan anders te zijn. De heer Markus zei het al: het is een wijk van de toekomst. Daarbij moet je dus ook nadenken over de toekomst. Daar hoort een ander parkeerbeleid bij. Wij zullen dus tegen dit amendement stemmen. Dan het amendement 'derde weg'. Ik moet eerlijk zeggen: toen ik de titel van het amendement las, dacht ik inderdaad: de heer Kampinga is op zijn oude dag eindelijk tot inkeer gekomen en heeft de sociaal democratie, 25 jaar te laat weliswaar, omarmd. Als je het leest, blijkt het echter wat anders te zijn. Dit amendement zullen wij ook niet steunen. Wij vinden namelijk dat bij de inrichting van Wilderszijde een ander soort inrichtingspatroon hoort. Daarbij is een autoluwe karakter. Wij vrezen met grote vreze, dat op het moment dat er een derde weg aangelegd wordt, dat dan het autoluwe karakter drastisch zal veranderen. Daar wil ik het graag bij laten.

De voorzitter: Welkom aan de heer Machielse en mevrouw Den Heijer.

Beantwoording college

Wethouder Abee: Allereerst de spreker, de heer Van der Spek. Een aantal mensen heeft daar naar gevraagd. Het is natuurlijk uitermate vervelend, en ik neem het even voor waar aan, als er niet gereageerd is en er geen contact is geweest. Ik heb begrepen, dat er weleens telefonisch contact is geweest. Een aantal jaar geleden is er weldegelijk contact geweest, maar u heeft het natuurlijk over de recente periode. Geen reactie is sowieso niet correct. Er hoort sowieso altijd een reactie te komen, al is het maar een ontvangstbevestiging en een verhaal naar de toekomst toe. Belangrijker is, dat vindt u ook in de stukken dat we in het eerste kwartaal 2020, juist met omwonenden, betrokkenen, bedrijven en burgers rondom participatie in gesprek te willen. Dat is het belangrijkste. Maar niet ter geruststelling nu: we houden rekening met uw bedrijf, om het zo maar te zeggen, ook vanuit het huidige vigerende bestemmingsplan. De heer Jumelet, interruptie: Ik vind het een heel procedureel antwoord van de wethouder. Het zou juist het college sieren als er een uitnodiging gaat, aan het begin van de nieuwe maand, om even een gesprek aan te gaan met betrokkenen. En niet zeggen: het eerste kwartaal 2020 zien we u wel in de participatie. Ik zou het zorgvuldig vinden als de wethouder toelegt dat hij een uitnodiging doet laten uitgaan, dat voor het einde van het jaar, voor de kerst, het gesprek kan plaats vinden in dit huis met de heer Van der Spek. Wethouder Abee: Ik begrijp uw wens, maar ook wij hebben agenda's hier. Het eerste kwartaal is nadrukkelijk ingericht om het contact te hebben, zoals het gepland is. Daar horen ook de contacten bij met de heer Van der Spek. Dat is het eerste kwartaal, overigens over 5 weken bij wijze van spreken, wanneer dat precies in het eerste kwartaal plaats vindt. Duidelijk is dat de boodschap van de heer Van der Spek is: ik heb geen reacties gekregen, dat deugt van geen kanten. Dat zullen we ook uitzoeken, hoe dat zit. Ik krijg door dat er telefonisch contact is geweest, maar ik ga maar even uit van de juistheid van de heer Van der Spek, dat dat zo is. In het eerste kwartaal gaan we die trajecten doen. Dan zal ook de heer Van der Spek een uitnodiging krijgen. De heer Kampinga, interruptie: Misschien een overbodige opmerking, maar het zou handig zijn als de heer Van der Spek weet dat hij het eerste kwartaal volgend jaar alle gelegenheid gaat krijgen. Dat hij zich dat bewust is. Wethouder Abee: Ik meende dat ook te zeggen. Dat is ook wat hij van de gemeente had moeten horen. Daar heeft u een punt. De heer Jumelet, interruptie: Ik wil hier niet echt een groot punt van gaan maken, maar ik vind het argument dat de agenda's vol zitten: hoe serieus nemen wij onze burgers? Op het moment dat ze de moeite nemen om hier in te spreken en zorg uit te spreken, dan zou het het college sieren om toch even het gesprek aan te gaan in dit huis, al is het maar drie kwartier. Kom op. Wethouder Abee: Ik bedoel natuurlijk niet letterlijk dat er geen tijd is. Dat zou morgen ingericht kunnen worden, op zaterdagavond als het moet. Wat ik bedoel te zeggen is, dat wij hier in procedures en plannen zitten, zaken op orde willen hebben. Een gesprek heeft pas zin, als je ook gesteld bent om die gesprekken aan te gaan. Dat is, meneer Jumelet, wat ik bedoel te zeggen. Natuurlijk niet dat er geen tijd is. Dat zou na afloop van deze raad nog kunnen. Het gaat erom, dat je inhoudelijk je burgers serieus neemt en dat is niet alleen maar even snel spreken. Ik geef aan, dat het vervelend is dat de heer Van der Spek geen gehoor gekregen heeft. Natuurlijk had hij moeten horen wanneer dat de bedoeling is, zodat er geen onzekerheid is. Maar we moeten dingen wel zorgvuldig zien en in een proces, dat we in gesprekken die we aangaan inhoudelijk gesteld staan om de gesprekken goed te voeren en niet te zeggen: ja, ja, daar zijn we nog even mee bezig, dat zien we in het eerste kwartaal. Dan neem je mensen ook niet serieus.

De amendementen. Ik kom nog wel terug bij een aantal algemene dingen die gezegd zijn. Het eerste amendement rondom het parkeren. Er zijn dingen gezegd, bijvoorbeeld door de heer Markus, waar we ons vanuit het college wel in kunnen vinden. Vanuit de doelstelling een moderne wijk, de wijk van de toekomst bouwen, daar horen bepaalde uitgangspunten bij. Zoals wij ervan uit gaan, dat er een trend is waarin autobezit toch ietwat anders wordt beoordeeld naar de toekomst toe dan op dit moment. We gaan ervan uit, dat deelauto's veel meer de trend van de toekomst zullen bepalen. Dat zie je ook gebeuren. Deelauto's hebben een andere parkeerbehoefte nodig. Niet per woning per se. Dat is vaak geclusterd. Naar de toekomst toe, maar ik heb geen glazen bol, komen ze 5 minuten voordat mensen hem nodig hebben zelf voor rijden. Of misschien wel op datzelfde moment. Kortom, ook de vervoersconcepten in relatie met openbaar vervoer, wat we juist willen stimuleren, vragen om een wat andere manier, niet zozeer naar de laagbouw, want daar handhaven we de parkeernorm nog steeds, maar naar de appartementen, daar denken we naar een andere parkeerbehoefte te kunnen gaan. De heer Jumelet, interruptie: Ik herhaal wat ik in de commissie heb gezegd. Als ik de data van het CBS raadpleeg over het autobezit, dan zie ik alleen maar opgaande lijnen in de afgelopen jaren. De lijn 2019 gaat ook weer verder omhoog. Is het nou een wens of gaan we uit van feiten en realiteit? Wethouder Abee: Wat ik wilde gaan zeggen was inderdaad dat wij niet in die glazen bol kunnen kijken. Wij denken bepaalde trends te zien, maar daarom is er juist onderzoek nodig. Dat onderzoek wordt ook uitgevoerd om te kijken wat wijsheid is, wat de hardheid van cijfers zijn en de hardheid van aannames. Dan kom ik in de richting van het amendement. Vanuit het college hebben we gezegd: laten we uit gaan van die lagere parkeernorm. Dit amendement zegt: laten we uitgaan van de huidige parkeernorm en kijken wat wijsheid is en om vooralsnog die oude norm te nemen. Op zich is er principieel wel een verschil, maar uiteindelijk gaat het erom wat de onderzoeken moeten uitwijzen. Dan hebben we die discussie weer. Ik denk dat dat het moment is. Vanuit die insteek is dit amendement te omarmen, wat ons betreft akkoord. We moeten met cijfers komen die moeten gaan bewijzen. De heer Muis, interruptie: Ik dacht even dat ik het verkeerd hoorde. We willen toch juist ander soort gedrag? Als wij achteraf gaan monitoren en dan de norm verlagen, hoe denkt u dat dat gaat uitpakken bij de inwoners dan? Wethouder Abee: Ik zeg niet dat ik overtuigd ben van het gelijk van de uitgangspunten van dit amendement. De heer Muis: Waarom omarmt u het dan? Wethouder Abee: Waarom wij denken dat dit amendement nagenoeg tot hetzelfde leidt, is omdat wij denken dat de cijfers die vanuit het onderzoek nog hard gemaakt moeten worden, ook als we dit amendement afwijzen, dan zullen wij nog steeds dat onderzoek nodig hebben. Deskundigen die aangeven dat het juist is. Ik heb op dit moment geen reden om te denken dat het niet zo is, maar uiteindelijk zal de discussie moeten plaats vinden, hier in deze raad, rondom dat onderwerp, omdat de onderzoeken plaats vinden en dan zal de werkelijkheid blijken. De heer Ruijtenberg, interruptie: Meneer de wethouder, probeert u mij eens mee te nemen in uw denkwereld. U legt hier een masterplan neer. In dat masterplan schrijft u op, dat u een bepaalde parkeernorm wil hebben, die lager is dan wat we op dit moment hebben in de gemeente. Vervolgens komt er een amendement. Bij dat amendement zegt u: dat omarm ik, want het is een hogere parkeernorm, maar uiteindelijk gaan we op hetzelfde uitkomen. Ik begrijp dat niet. Waarin is dan het verschil? U schrijft iets op, maar vervolgens zegt iemand anders iets anders en dat vind ik eigenlijk ook wel goed. Wethouder Abee: Ik heb mijn kinderen altijd tekort gedaan met sprookjes voorlezen, maar juist sprookjes dienen er vaak toe om iets duidelijk te maken in een wat simpele taal. Wat ik probeer aan te geven is: als college en als wethouder sta ik nog steeds achter het voorstel, dat we hebben gedaan. En nog steeds achter de aannames die wij hebben gedaan, dat de wijk van de toekomst, niet alleen de wijk van 2030, maar ook van 2040 en van 2050, een andere parkeernorm nodig heeft en zal nodig hebben, gezien de ontwikkelingen die er zijn. Alleen de deelauto noemde ik al. Waar het om gaat is, dat de aanname die we vanavond op tafel neerleggen nog bevestigd moet worden vanuit externe onderzoeken, die onze aanname rond die parkeernorm, waar ik nog steeds achter sta, geen afstand van neem, nog steeds moeten bewijzen. Dat zal onderzoek moeten zijn. Dan maakt het niet zo gek veel uit of we uitgaan van de huidige norm of van de toekomstige norm, waar ik nog steeds achter sta, omdat de discussie op basis van feitelijkheden nog zal moeten plaats vinden. Dat is waarom ik weinig moeite heb met het amendement. Omarmen is misschien wat al te enthousiast. De heer Meester, punt van orde: Ik snap best dat er verschil van mening is over het e.e.a. maar ik vind dat het dan tot de juiste persoon gericht moet worden. Toen ik mijn verhaal deed was er niemand die interrompeerde. Ook niet dat ik zwaar aangevallen werd op de argumenten, maar nu ineens wordt de wethouder daarop aangevallen. Dat vind ik niet correct. De voorzitter: Dat is geen ordevoorstel, maar ik beschouw het als een oproep om met elkaar primair in de raad de discussie aan te gaan. Die zal ik zeker ondersteunen. De heer Ruijtenberg: Mag ik reageren op de heer Meester? De voorzitter: Dat mag, maar ten bate van het debat. Laten we naar het onderwerp gaan. U heeft gelijk. U kunt de vraag aan de wethouder stellen, m.b.t. zijn mening, maar probeer als raad het onderlinge debat op te zoeken m.b.t. moties en amendementen, want u beslist. De heer Ruijtenberg: Ik wil heel graag uitleggen aan de heer Meester, waarom ik hem niet aangevallen heb. Dat is omdat de heer Meester spreekt vanuit zijn overtuiging. Ik ben het er niet mee eens, maar ik waardeer zijn overtuiging en ik waardeer dat hij er op een andere manier naar kijkt. Waarom ik hier de wethouder aanval, niet letterlijk, maar op deze manier, is omdat de wethouder zegt: ik vind het één, maar ik vind het ander eigenlijk ook. Dat vind ik vreemd. Waarom schrijf je dan iets op? Als je denkt: anders kan het ook wel, eigenlijk maakt het me niet uit. Daarom val ik de wethouder aan. Mevrouw Verhoef: In die lijn wil ik de wethouder zeker aanvallen. De intentie

met een lagere parkeernorm is een heel andere dan wanneer je de hoge parkeernorm vast houdt. Er spreekt een ambitie uit om wel die lage parkeernorm vast te houden. Dan ga je het onderzoek doen. Dan neem je uiteindelijk een besluit dat het beste is voor die wijk qua parkeren. De heer Kampinga: In de commissie is het ook aan de orde geweest. In de stukken gaat het over een autoluwe wijk, de auto is te gast, reductie van de tweede auto, dat is de visie, het visieverschil. Wij zeggen als VVD dat je naar dingen toe wil groeien op termijn, prima, maar de vraag is: moet je daar op voorhand al van uit gaan, van die situatie. Dank u wel. Wethouder Abee: Linksom of rechtsom. Ik begrijp de heer Ruijtenberg ook wel, waarom hij dat aan de orde stelt. Linksom of rechtsom, of we nu uitgaan van de huidige norm of van de norm zoals het college die voorstelt, we zullen onderzoek nodig hebben om dat te bevestigen. Dat gaan we doen. Dan zal blijken of de opvatting, zoals verwoord in het amendement het meeste hout snijdt of dat de aanneming van het college bewaarheid wordt. Het onderzoek en daarmee de objectiviteit, zal het gaan uitwijzen. Tenslotte het derde aandachtspuntje van het amendement. Linksom of rechtsom, het is juist de bedoeling in de opzet van de wijk, dat er flexibel ook in de toekomst kan worden ingespeeld rondom parkeerbehoefte. Dan zal het u niet verbazen dat je beter maar eerst iets niet kunt aanleggen, omdat weghalen altijd moeilijker is, want dan heb je ook je kosten gemaakt. Belangrijk is dat die flexibiliteit in het plan zit en wij denken dat die erin zit. De derde weg van de heer Kampinga, ja, daar zijn de nodige grappen over gemaakt. Ik moet ook zeggen dat die doorgeschoten liberale markteconomie versus de doorgeschoten verzorgingsstaat, dat juist het midden daarin. Daar hebben politieke partijen juist de laatste maanden iets over geschreven, het Steenkamp Instituut kan ik u aanraden. Die geeft aan, dat er alternatieven zijn. Serieus. Over die derde ontsluiting, daar zijn we natuurlijk niet zomaar toe gekomen om dat op te schrijven. Dat heeft alles te maken met een filosofie van een wijk. Een filosofie van een wijk, die niet een doorgaande route moet kennen, die geen toekomstig sluipverkeer moet kennen als er ergens iets vast staat, waar je iets te zoeken hebt als je in de wijk moet zijn, waar een goede rondweg gemaakt is in de wijk, die daarna insteekt naar de buurten toe en die een goede ontsluiting heeft op de Boterdorpseweg. Twee ontsluitingen, niet slechts met smalle paadjes, maar echt een brede dimensionering, dubbelzijdig. De heer Ruijtenberg, interruptie: Ik moest het even op me in laten werken, maar ik vind het echt te kolderiek wat meneer de wethouder nu zegt. Aan de ene kant zegt hij bij het ene amendement: we schrijven iets op, maar het andere vinden wij ook wel goed. En nu gaat het over de derde weg en nu zegt de wethouder: als we iets opschrijven, vinden we natuurlijk ook wel iets, we schrijven dat niet zomaar op. Ik vind dit echt bijzonder opmerkelijk van meneer de wethouder, dat hij op hetzelfde moment over hetzelfde onderwerp twee totaal verschillende meningen kan hebben. Echt te kolderiek. Ik vind het eigenlijk insolentie voor deze raad. Wethouder Abee: Nu is het in Nederland soms gebruikelijk om iemand uit te laten spreken en om eerst het totaalverhaal te horen i.p.v. dat u halverwege interrumpeert en volstrekt verkeerde conclusies trekt. Dat is ook iets wat in deze raad en in Nederland gebruikelijk is, dat je pas je oordeel velt als het laatste woord gesproken is. Misschien mag ik dan uitspreken en misschien kunt u daarna zeggen: hé, ik heb me vergist, ik had mijn interruptie wat later moeten stellen. De heer Ruijtenberg, interruptie: Mag ik aangeven dat meneer de wethouder niet erover gaat wanneer ik wel of geen interruptie doe. Het is ook gebruikelijk in Nederland dat je de discussie voert met elkaar. En dat je die discussie voert op feiten en niet op meningen die daarna veranderen. Dat je mensen uit laat spreken, prima, maar het is niet de taak van de wethouder om deze raad op te voeden. De voorzitter: Correct, daar ben ik voor. De wethouder. Wethouder Abee: Ik bedoelde het niet als opvoeden, maar als de heer Ruijtenberg meent tussentijds conclusies te moeten trekken als ik niet heb afgerond, dan lijkt me dat niet correct. De voorzitter: De heer Ruijtenberg heeft zijn punt gemaakt, daar heeft hij recht op, gaat u verder. Wethouder Abee: Ik was bezig uit te leggen waarom een derde ontsluitingsweg niet zo verstandig is, om het maar zo voorzichtig te zeggen. Dat heeft te maken met de opzet van de wijk. Ik probeer de draad, waar ik mee bezig was, op te pakken. Dat heeft te maken met de contouren en de rondweg en het voorkomen van sluipverkeer, maar ook doorgaand verkeer door de wijk heen. Het heeft ook te maken met techniek. Aansluitingen anders dan de Boterdorpseweg zijn, zoals het er nu voorstaat, technisch volstrekt onmogelijk. De A13/A16 wordt aangelegd. Dat betekent dat de wegenstructuur totaal anders wordt. Mijn collega Fortuyn, die braaf zit mee te knikken, heeft aangegeven dat het dan technisch echt onmogelijk is om daarop aan te sluiten. Naast het feit dat het niet gewenst is. Dus wij denken dat die derde ontsluiting technisch niet mogelijk is, omdat er echt via de Boterdorpseweg voldoende capaciteit is, omdat het dubbelzijdig is. Desalniettemin denken wij dat het verkeersonderzoek, dat nu een conceptrapport is, een definitief rapport wordt. Daar zullen wij nader de motivering aangeven. Daarmee is het goed om het onderzoek, dat er loopt, te vervolgen. Daarmee staat niets op zich dit amendement in de weg, zij het dat met de kennis die wij nu hebben wij denken dat het overbodig is en technisch volstrekt onhaalbaar, maar wel in de volgorde zoals ik het aangeef. Nader onderzoek, het onderzoek dat loopt, zal nader moeten uitwijzen dat het inderdaad klopt. Wij zullen dat ook aan de raad voorleggen. De heer Kampinga, interruptie: Ik heb mijn papieren versie net afgegeven. Wij geven in die motie aan, dat wij het noodzakelijk achten. Er is ruimte, maar we denken met zijn allen dat het noodzakelijk is vanwege calamiteiten, maar ook regulier, om het ernstig te onderzoeken. Maar dat geeft u ook aan. Wethouder Abee: Dat onderzoek loopt. Daarmee geeft u niet anders aan. Ik geef u wel aan, dat wij denken met de kennis die we hebben, dat gaat verder dan de kennis die we concreet over het parkeren hebben, rondom die ontsluiting op de Boterdorpseweg en de ongewenstheid vanuit de wijk en de technische onmogelijkheid dat wij niet op voorhand inschatten dat het al te kansrijk is, maar

ook daar moet het definitieve rapport duidelijkheid geven over wat wijsheid is. Als het gaat om het amendement Wilderszijde omgevingswet-proof te maken. Ik begrijp, het college begrijpt, de behoefte van de raad om bij majeure projecten, dat lijkt mij Wilderszijde als geen ander, te sturen. Het is echt diezelfde raad die aangeeft: wij willen snelheid maken, wij willen meters maken, want wij willen de tijd die in het verleden verloren is, omdat het project on hold stond, bij raadsbesluit voor alle duidelijkheid, proberen in te halen en zo snel mogelijk te gaan. In mijn beleving is er altijd wel de wens vanuit de raad om ook op hoofdlijnen te sturen, met inachtneming van de behoefte om op belangrijke zaken de belangrijkste dingen te doen. Vandaar dat wij van dit amendement zeggen: dat is op dit moment niet verstandig. Omdat het echt tijd kost. Tijd die we zouden verliezen. Tijd die we nodig hebben voor andere processen. Ik wil er gelijk wel bij zeggen, en misschien helpt dat richting de raad en de heer Van der Stelt stelde een heel concrete vraag en ook uitgang van vertrouwen: ook al zien wij het ontwerp bestemmingsplan als echt iets van het college, ook vanwege tijd maar ook principieel: natuurlijk is het zo dat essentiële dingen die hier vanavond aan de orde komen, zoals het parkeren, zoals die ontsluitingsweg, maar ook het punt van de commerciële meters later aan de orde komen. Ik stel me dan ook voor, dat als die rapporten er zijn, wij tussentijds aan de raad kunnen rapporteren wat de uitkomsten van die rapporten zijn en wat wij denken vanuit het college ermee te doen. Dan heeft de raad dus op die majeure punten tussentijds wel degelijk de gelegenheid om daar iets van te vinden. De heer Jumelet, interruptie: Als ik kijk naar het beslisdocument Masterplan Wilderszijde en ik kijk bij punt 4.1, dan zie ik Q3-2020, Q4-2020, besluitvorming B&W als het gaat om het ontwerp bestemmingsplan. Nee, sorry, in Q2. Q2, dat is in mijn beleving een kwartaal. U kunt mij niet wijs maken dat het college van B&W 3 maanden nodig heeft om een besluit te nemen. Er zit in die planning toch wel een moment, dat in Q2 de raad het ontwerp bestemmingsplan voorgelegd kan krijgen, om dat te bespreken en een besluit te nemen? Dan komt u tegemoet aan de kader stellende rol van vanavond. Op het moment dat u het bestemmingsplan gaat vast stellen, dan verdient u daar weer tijd. Per saldo hoeft dat toch geen tijd te kosten en is er toch voldoende ruimte in deze grofmazige planning. Wethouder Abee: Het is zeker geen grofmazige planning. In de commissie hebben we al eerder aangegeven, dat dit een planning is die zeer strak is, zeer strak in elkaar zit, ook voor het college. Al staat er dan besluitvorming in een bepaalde periode, dan heeft dat alles te maken met burgers die we serieus willen nemen. We hebben aangegeven in welke periode dat allemaal moet plaats vinden. Belangrijk is dat u op de juiste momenten, dat is vanavond maar ook bij het masterplan en bij het bestemmingsplan, de juiste input heeft. Juist die discussiepunten die de raad aangeeft, vinden we belangrijk. We kunnen die ook tussentijds behandelen. Dat is een andere opzet dan wanneer een groot plan ambtelijk moet worden opgestoomd. We hebben dat niet even in een weekje klaar, zo'n ontwerp bestemmingsplan, dat is echt wel een trein die op gang is. Belangrijk voor u is, en daarin probeer ik u tegemoet te komen, dat die punten die door de raad worden aangegeven, zoals het parkeren, wij daarop tussentijds naar de raad komen. Dat is een heel ander proces rond een onderzoek en iets wat het college vindt en daarover uw opvatting te vernemen. Dat is een heel ander proces dan een ontwerp bestemmingsplan. De heer Muis, interruptie: Hoe vaak denkt de wethouder tussentijds terug te komen en hoeveel tijdswinst denkt hij daarmee te gaan behalen? Wethouder Abee: Ik denk geen tijdswinst te behalen, ik denk geen tijdverlies op te lopen. Het is echt een verschil, als het rapport rond dat parkeren binnen is en bestudeerd, of dat in een normaal proces in een commissievergadering geagendeerd wordt of dat je het opspaat naar een ontwerp bestemmingsplan. De heer Muis: De vraag was: hoe vaak? Het gaat erom, als wij hier iets bespreken, dan kan er zomaar weer iets van koers veranderen. Als wij iedere maand nieuwe informatie krijgen en daar weer onze gedachten over opmaken, dan denk ik niet dat het tijd gaat opleveren. Dat is mijn overweging bij het voorstel dat u nu doet. Wethouder Abee: Ik denk dat het volkomen tijdverlies oplevert. Het kost extra tijd, maar wel in te passen in het proces, terwijl het anders echt gaat vertragen. Ik kan het niet mooier maken dan ik het nu vertel. De heer Muis, interruptie: Daarom is het juist beter om het ontwerp bestemmingsplan, alleen dat, voor te leggen. U maakt het toch al, want het wordt ter inzage gelegd. Er zit tijd voor en u wint aan de achterkant tijd, omdat u voorkomt dat het hier alsnog wordt geamendeerd in de raad of dat er allerlei juridische kwesties lopen met inwoners. Het is wishfull thinking om nu te denken: laat maar gaan tot aan die inspraak en dan komt het allemaal wel goed. Het is niet een huis-tuin-en-keuken bestemmingsplan hier. Wethouder Abee: Ik heb niet zo gek veel meer toe te voegen aan wat ik geprobeerd heb te overtuigen. Eens, dat wij moeten voorkomen dat op het laatste moment er allerlei zaken spelen waar de raad totaal anders over denkt dan in het bestemmingsplan staat. Dat probeer ik te voorkomen door u de handreiking te doen, dat op die momenten dat er werkelijk iets te vinden is, dat er onderzoeksresultaten zijn, om die terug te brengen. Dat past wel in het reguliere proces. Ik denk dat het niet juist is om dit amendement aan te nemen. De heer Markus, interruptie: Nog even een verhelderende vraag. Die onderzoek, die u noemt, die moeten toch ook afgerond zijn voordat je het ontwerp bestemmingsplan ter inzage legt? Klopt dat? Wethouder Abee: Gemiddeld wel, ja. Ik denk dat dat klopt, ja. Als het gaat om de motie die de PvdA namens een aantal partijen heeft ingediend rond het streven naar een optimaal totaalpakket, dan kan ik zeggen: we zitten in een heel gevoelig proces. Een proces van versnellen, een proces waar grote belangen zijn, grote belangen voor de gemeente, voor onze inwoners, toekomstige inwoners, maar ook grote belangen die spelen op het provinciaal vlak en zelfs op het vlak van het ministerie als het gaat om versnellingslocaties. We zijn het dus, denk ik, met zijn allen over eens, dat een integrale aanpak uitermate belangrijk is. Dan kan ik mij niet helemaal

vinden in dat beeld van die broedende kip. Of dat gelijk betekent een dominante haan, dat weet ik niet. Maar er volgt wel iets uit, wat uitgewerkt moet worden in de vorm van een ei en dat moet gelegd worden. Ik denk dat dat belangrijk is, dat dat proces op dit moment loopt. Dat we goed notie nemen van de motie die daar staat. Die motie zie ik dan als een ondersteuning voor datgene wat we vanuit het college voorstaan. Dat we in het precaire proces, waarin zo ontzettend veel belangen zijn rondom woningbouw in alle categorieën, rondom financiën, rondom duurzaamheid, rondom openbaar vervoer, dat we inderdaad moeten proberen daar een totaalpakket in te vinden, waarin wij recht doen aan alle kanten. Bij onderhandelingen is het altijd zo dat je iets zult moeten nemen en iets zult moeten geven. Wij zien deze motie als een ondersteuning daarvan. Ik weet niet of ik de term 'omarmen' moet gebruiken, maar we kunnen daar mee ingaan. Die 5 dagen, we gaan er even van uit dat we een terugkoppeling geven. Of dat in de openbaarheid is, want het is een illusie te denken dat we in één keer overal uit zijn, dat zou fantastisch zijn, maar hoe we dat doen, het is duidelijk dat de raad op de hoogte gesteld wordt van dat proces, dat is duidelijk. De heer Kampinga, interruptie: Eén van de overwegingen is dat als je in een nieuwe wijk, zo groot als Wilderszijde, de 20% sociale huurwoningen blijft hanteren, wat we afgesproken hebben in het coalitieakkoord, dat dan over de hele gemeente we onder die 20% blijven zitten. Dat is een constatering. De ondertekenaars vinden dat onwenselijk. Als u zegt: ik kan ermee leven, geeft u dan niet gelijk die 20% al weg richting de provincie? Wethouder Abee: Duidelijk is dat het college vanuit het coalitieprogramma werkt. Daar staan gegevens in. Duidelijk is ook dat we met meerdere krachten in deze wereld te maken hebben, zoals een provincie en een ministerie. Duidelijk is wat ik heb aangegeven, dat het soms in een proces van onderhandelen nemen en geven is. Dat je voor een totaalpakket, wat je leest in deze motie, wat we ook al aangegeven hebben in de commissie, dat we moeten proberen tot een juist evenwicht te komen in het totaal. Dan gaat het nu niet om te werken met percentages of getallen. De oproep is: kom terug en zet je in voor een evenwichtig pakket. Daar horen alle geledingen bij, zoals die genoemd zijn. Daar wilde ik het graag bij laten. Dank u wel. De heer Kampinga, interruptie: Vindt u het gewenst of juist ongewenst dat we richting provincie enzovoorts nu aangeven, eventueel op uw voorstel, dat we boven die 20% gaan zitten? Dat proef ik er een beetje uit. Wethouder Abee: Ik stel voor dat we deze motie in stemming brengen. Voor het college acceptabel, omdat we het als een steun in de rug zien. Dat we nu niet allerlei onderhandelingen gaan voeren via deze raad. Ik geef aan, dat wij weten wat er in het coalitieprogramma staat, daarom zitten wij hier ook primair. Ik geef aan, dat er algemene belangen zijn, die wij in een goed evenwicht zullen proberen te wegen. Ik zie een aantal mensen knikken met hun hoofd, ik realiseer me dat het een vaag antwoord is, maar soms is dat verstandig, denkt u maar weer aan die broedende kip of die haan, hoe je in dat beeld ook wil denken. De heer Markus, interruptie: Over die terugkoppeling. Er staat nu binnen 5 dagen schriftelijk. Ik kan me voorstellen dat een mondelinge terugkoppeling in vertrouwen veel makkelijker is. Wat ons betreft, pinnen we ons niet teveel vast op dat schriftelijk. Wethouder Abee: Dat zou mij ook welkom zijn, maar dan kost het iets meer dagen. Wat ik lees is dat de raad op zo kort mogelijke termijn als redelijk is een terugkoppeling krijgt. Als het mogelijk is om dat bij een commissievergadering te doen, dan denk ik dat dat ook voor de indieners van de motie nagenoeg hetzelfde is. De essentie is dat we niet ergens juni volgend jaar de uitkomsten terug koppelen van hetgeen er geweest is. We proberen de raad zo kort mogelijk in tijd aangesloten te houden bij het proces. Zo lees ik hem. Wat mij betreft is dat inderdaad mondeling, als dat uitkomt, zeker zo goed. Dan de motie m.b.t. de Enecogelden. De voorzitter: Dat is een ander agendapunt. De heer Hoek: Wat is dat bij het CDA. Wethouder Abee: Ik dacht alles efficiënt in één keer alles af te handelen. Nog even richting de heer Van der Stelt, als het gaat om de vierkante meters commercieel. Er zit geen enkel licht tussen datgene wat het college voorstaat en wat de raad aangegeven heeft, dat we zo minimaal mogelijk aantal commerciële meters willen, juist ook om de kernen van Bergschenhoek en Berkel te versterken. Dat is iets waarover we niet van mening verschillen. Dat is ook de opvatting van het college. Wat we ook wel vinden is, dat we een wijk bouwen voor de toekomst, die ook over 20 jaar goed moet kunnen functioneren als het gaat om meters. In de commissie heb ik het voorbeeld van een zakje patat genoemd, dat moet je wel in een wijk kunnen kopen. Zo zijn er allerlei voorbeelden te noemen. Belangrijk is natuurlijk de detailhandel, daar zit het erg op. Daar moeten we goed mee om gaan. Als u aan mij vraagt: is het die 5.000 meter? Ja, dat kan ik op dit moment echt niet bepalen. Dat zal nader onderzoek weer moeten uitwijzen. Of 3.000 het juiste is, of 2.000 of 6.000. Wij denken nu dat we met 5.000 aan de veilige kant zitten, dat dat altijd past. Er zal moeten blijken wat het juiste aantal vierkante meters is, maar principieel denk ik dat en de raad en het college volstrekt op één lijn zitten: minimaal aantal meters wat nodig is om de wijk normaal te laten functioneren, gezien wat ik zei rondom de kernen Bergschenhoek en Berkel. De heer Jumelet heeft het nog gehad over topprioriteit. Dat ervaren wij ook met elkaar. Als het nodig is en iets loopt niet, dan ga ik me eerst op de organisatie richten, het ambtelijk apparaat, om te zorgen dat we daar maatregelen nemen. Mochten er maatregelen nodig zijn, waar we de raad bij nodig hebben, dan zal ik me zeker bij u als raad vervoegen. Daar kunt u redelijk gerust op zijn. Dan de heer Ruijtenberg rondom de stukken op het laatste moment. Daar heeft u op zich natuurlijk een punt. Vanuit de CU is in de commissie gevraagd: beste college, kunt u ons wat meer inzicht geven in de GPR. Wij hebben flink ons best gedaan om dat klaar te hebben. Niet omdat het nu een extra besispunt is, maar juist de toekomst is belangrijk voor de raad, om een beetje in de vingers te krijgen waar we het over hebben, hoe zit zoiets in elkaar. Vandaar dat wij ons uiterste best gedaan hebben dat niet na deze bijeenkomst te doen, maar juist vlak ervoor. U

heeft gelijk: vlak van tevoren. Maar daar zat wel een reden in, namelijk een vraagstelling vanuit de commissie. Daar wilde ik het bij laten.

De heer Van der Spek, inspreker: Dank dat de wethouder mijn vragen beantwoordde. Ik begreep dat ze hier allemaal zitten te broeden, maar dat heb ik ook even gedaan. Ik moet wel heel erg denken wanneer ik nou gebeld ben. Ik heb weleens gebeld voor een rijbewijs, maar het is echt ver voor de periode dat de MER ter inzage werd gelegd. Toen heb ik een paar keer contact gezocht met de gemeente met de vraag: wat is jullie plan en hoe zien jullie dat? Daar is concreet geen afspraak uit gekomen. Dat is één punt. Het tweede punt is de MER. Ik vind dat echt wel een punt. Ik heb gereageerd op de MER, een zienswijze ingediend op een viertal punten. Daar is niet op gereageerd. De MER was volgens mij niet compleet, dus het college heeft een MER die niet compleet is en dat wordt gewoon besloten. Prima. Het derde punt. U zegt: we nemen de burgers mee, maar in ons geval zijn er specifiek afspraken gemaakt in 2007 met de gemeente. Dat is leidraad geweest, dat is zo'n boek geweest, bijna de Bijbel, dat moet u wat zeggen. Zowel de gemeente als ons bedrijf heeft daar de handtekening onder gezet, dat is leidend. In dit geval moet dat boekwerk er nu weer bij om te kijken of het allemaal klopt en past. Gaan we dadelijk niet een traject in en staan we over 2 jaar in Den Haag voor een bankje met z'n allen. Dat willen wij niet. Wij hebben altijd constructief mee gedacht. Dat is het uitgangspunt geweest en dat willen we nu ook weer. Als u me nu bij de overige bewoners in de buurt samen voegt, dan is dat kort door de bocht. Wij willen meedenken. Wij willen ook geen vertraging, wij snappen ook de noodzaak van woningbouw. Dat is het uitgangspunt. Wij willen niets torpederen of bezwaarschriften, dat is allemaal niet nodig. Concrete afspraken, die in het verleden gemaakt zijn, uitvoeren.

De heer Kampinga: Vijf minuten schorsing graag. De voorzitter: Dat is een ordevoorstel. We schorsen deze vergadering 5 minuten. Dat is tot 22.05 uur.

Schorsing

Na de schorsing heropent de voorzitter de vergadering voor de tweede termijn. Ik ga in dezelfde volgorde als in de eerste termijn het woord geven aan de fracties.

Tweede termijn

De heer Meester, L3B: Even over de argumentatie die wij hebben voor het amendement. Het heeft iets te maken met de wijze en stijl van besturen. Wij denken dat een effectieve manier van besturen meer zit in het hanteren van de wortel dan van de stok. Het verbaasde mij ook dat de heer Muis het had over: we willen een ander gedrag. Ik kan me voorstellen dat we andere doelen willen, waar een ander gedrag bij hoort, sec een ander gedrag, dat past volgens mij niet helemaal bij een liberale partij als D66. De heer Muis, interruptie: De heer Meester weet ook, dat er een plan voor ligt, waar een visie achter zit. Die visie gaat ervan uit, dat je met bijvoorbeeld een parkeernorm wil sturen in inwoners die daar interesse in hebben en op die manier zorgt dat de hele boel niet vast loopt met auto's. Want we kunnen er een derde ontsluitingsweg erbij doen en misschien wel een vierde en een vijfde, maar dat gaat allemaal niet uitmaken. Houd gewoon die visie vast. De heer Meester: Mijn punt was ook niet dat die visie fout is, maar de weg er naartoe lijkt mij niet goed. Ik zou niet zo willen besturen. Ik zou ook niet zo bestuurd willen worden. De wethouder heeft al gezegd dat het moeilijk is de toekomst te voorspellen. Met name t.a.v. de modaliteiten van het vervoer tasten we eigenlijk allemaal in het duister. We kunnen allerlei kanten op, maar we weten nog niet hoe zich dat ontwikkelt, dus daar ben ik het helemaal met de wethouder eens. Dan zeg ik: dan kan je beter vanuit de huidige situatie proberen een ontwikkeling in te zetten, dan van één of ander model uit te gaan, wat nog een heel eind van de werkelijkheid af is. Dan je best doen om die twee bij elkaar te brengen. Je weet niet eens of dat model ooit realiteit wordt. Ik ben voor de pragmatische opstelling en ik hoop eigenlijk dat D66 ook voor het pragmatisme is. Dan wil ik nog even ingaan op door anderen ingediende amendementen en de motie. Eerst het amendement van de VVD. Ik wil daarbij opmerken dat Wilderszijde geen heel klein dorp is. Geen gehucht. Het wordt een dorp dat bijna de omvang heeft qua aantal inwoners van het dorp Bleiswijk. Bleiswijk heeft 3 uitvalswegen. Bij twee daarvan hebben we al regelmatig opstoppen en knelpunten. De praktijk wijst uit dat hoogstwaarschijnlijk die twee, die dan ook nog op dezelfde weg uitkomen, niet genoeg is. Vandaar, uit het oogpunt van veiligheid zou het wel goed zijn als we nog een andere optie hebben en daarom steunen wij het amendement van de VVD. Dan het amendement van D66 over aansluiten op de omgevingswet. Dat vinden wij nog wat te vroeg, temeer omdat vandaag het bericht was dat de omgevingswet hoogstwaarschijnlijk vertraagd gaat worden, dus het is zeer de vraag of dat nog zo werkt. Bovendien, wij krijgen het masterplan ter besluitvorming voorgelegd. Wij willen eigenlijk op grond van de inhoud van dat plan bepalen of besluitvorming zoals voorgesteld nodig is. Als het vanzelf voort vloeit uit de invoering van de omgevingswet, dan zou immers de motie overbodig zijn. Dat is dus niet het geval, dus dan moeten wij, als het masterplan ter besluitvorming hier ligt, kijken of er nog twijfels en onduidelijkheden zijn en aan de hand daarvan dan bepalen of we het alsnog willen doen. Ik wil nog wel even duidelijk uitspreken dat we het meedenken van de griffie in deze d.m.v. die oplegnotitie ten zeerste appreciëren. Dan

tenslotte de motie van de PvdA. Wij denken dat het goed is om duidelijk te maken dat wij achter het college staan in de discussie met de provincie. Ons idee is ook, dat wij dat hiermee helder kunnen maken en vandaar dat wij deze motie ook mede ondertekend hebben. We hebben het volste vertrouwen erin, dat het college met een goed resultaat bij ons terug zal komen. De vijf dagen zullen wij ook maar symbolisch zien. U kent het, de 40 dagen die dan ook geen 40 dagen zijn. Het is een symbolisch getal, zo interpreteren we dat ook, net als de wethouder. Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: Ik sluit me naadloos aan bij de opmerking van de heer Meester over de motie omgevingswet-proof maken. Heb ik eigenlijk ook al eerder aangegeven, dat het wat ons betreft niet verstandig is, zeker niet nu. De heer Muis, interruptie: Volgens mij hoorde ik van de heer Meester nog wel een opening, die ik u in de eerste termijn niet heb horen maken, om bij het masterplan alsnog te beslissen daarover. De heer Kampinga: Ik weet niet beter dan dat we bij het masterplan de situatie op dat moment voorgeschoteld krijgen met alles wat dan aan de orde is en dat we daar dan een besluit over moeten nemen. De heer Muis: Dat bedoel ik niet. Natuurlijk nemen we daar een besluit op. De heer Meester zegt volgens mij om dan te bepalen of het proces dat we verder gaan lopen, dus alleen het definitieve ontwerp vast stellen als raad, of dat verstandig is op dat moment of dat we dan alsnog ervoor kiezen om het ontwerp bestemmingsplan naar de raad te krijgen. Bent u daar ook voor? De heer Kampinga: Het ontwerp bestemmingsplan naar de raad, daar zijn wij niet als doel op zichzelf voorstander van. Het kan inderdaad verstandig zijn, maar ik proef een beetje bij u dat doel en middel door elkaar gehaald wordt. Het gaat erom, dat die wijk optimaal wordt. Er is een heel proces daar naar toe en dan moet je je elk moment blijven afvragen welk stappen je moet nemen. De heer Muis: Laat ik het dan zo proberen. Stelt de heer Kampinga dan voor om het advies van de wethouder over te nemen om dan iedere commissie te vragen naar informatie en daar dan gezellig elke keer de discussie over te voeren, een beetje naar links en een beetje naar rechts. De heer Kampinga: Dat noemen ze in het Amerikaans 'leading question'. U suggereert al dat dat geen goede aanpak is. Ik stel me zo voor, dat de wethouder als er werkelijk tussentijds iets te melden valt, dat hij dat dan aan de commissie ruimte zal voorleggen. Dat vinden wij op zichzelf een goed idee. Ik hervat. Mevrouw Verhoef, interruptie: U zegt: dan zal de wethouder als er wat te melden valt dit bij de commissie ruimte brengen. Maar het ging juist ook om onze kader stellende rol. Bij de commissie ruimte is het vaak luisteren, reageren, nog wat doorvragen. Dat is wat anders dan reageren op een ontwerp bestemmingsplan. Of bent u dat niet met mij eens? De heer Kampinga: Ik moet oppassen wat ik zeg misschien, maar ik vind dat we een heel goed college moeten hebben, de uitvoerende macht. Die kader stellende taak is theoretisch en praktisch heel belangrijk, maar het is geen doel op zich. De heer Ruijtenberg: Wat is dan volgens de heer Kampinga dan wel het doel en de functie van de raad, als wij hier alleen maar mogen knikken voor wat het college voorstelt. De heer Kampinga: De heer Ruijtenberg bezondigt zich er ook aan. Dat is geen vraag, maar een leading question. U wilt naar een bepaalde conclusie toe. Ik denk, maar daar ben ik teveel pragmatisch voor of zo, ik vind dat wij als raad en als college samen een optimale wijk moeten realiseren. Dan is de vraag hoe je dat moet bereiken. Of je dan perse tussentijds die kader stellende rol wil hebben. De heer Jumelet, interruptie: Misschien mag ik een aantal woorden herhalen, die ik zelf in de eerste termijn heb aangegeven. Wij gaan over de wat-vraag, het college gaat over de hoe-vraag. Dat is het verschil tussen het college en de raad. Je kan niet het hoe bepalen zonder de wat-vraag beantwoord te hebben. In die zin helpt het de heer Kampinga in zijn oordeelsvorming. De heer Kampinga: Onze reactie is dan, denk ik: in oktober 2017 is er een ambitiesdocument vastgesteld, nu zitten we volop in alle mogelijke discussies. Als raad worden we optimaal meegenomen om die uitgangspunten vast te stellen. Ik ben niet zo bang. Ik hecht aan de rol van het college. Je kan het wel allemaal naar zelf willen toetrekken, maar ik vraag me af m.b.t. de tijd, want we willen ook snelheid, of het wel verstandig is. Dank u wel. Het volgende punt is de motie streven naar optimaal totaalpakket Wilderszijde. Mooie titel. Ik zal direct zeggen dat wij als VVD daar moeite mee hebben en tegen zullen stemmen. Dat zit hem met name in de overwegingen. Ik wil er niet eens diep op ingaan, want dat hebben we in de commissie al uitvoerig gedaan. Een heel praktisch puntje, dat er binnen 5 dagen teruggekoppeld moet worden. Dat is een rekbaar begrip, is al gezegd. Maar we zijn het niet eens met de overwegingen. We zijn het met de strekking wel eens. Er moeten sociale huurwoningen komen. Natuurlijk moeten die er komen. Er moeten betaalbare woningen komen voor specifieke doelgroepen. Daar zijn we het allemaal mee eens. Alleen hier heb je het weer: doel en middelen. In de overwegingen staan zaken waar wij ons niet in kunnen vinden. Dank u wel. De heer Jumelet, interruptie: Ik ben benieuwd hoe de heer Kampinga aankijkt tegen de inspraak van de directeur van 3B Wonen. Ik denk dat het percentage hem dwars zit. Hoe kijkt hij tegen de inspraak aan van 3B Wonen? Dat vond ik toch wel een heel valide verhaal en wat heel erg klopte. De heer Kampinga: Ik heb net in de marge nog even mevrouw Vliet Vlieland kunnen spreken. Wat mij heel erg positief trof, is dat er heel goed maatwerk mogelijk is. De directeur van 3B Wonen zei: als je het over een bepaald project hebt, een bepaald gebouw, daar kunnen wij heel goed sturen dat het een divers, gemêleerd gezelschap is wat er in komt. Dat heb ik onthouden van haar inbreng. Dat zij ook andere zaken inbrengt, ja, dat is QQ, als je directeur bent van 3B Wonen, dan wil je zoveel mogelijk sociale woningen, maar we hebben daar afspraken over. 1.020 in beginsel tot 2030. Dank u wel.

De heer Muis, D66: Waar zal ik eens beginnen? Ik begin met de inspreker, want we hebben dus al een inspreker vanavond over Wilderszijde. Dat stelt me nog niet geheel gerust, zullen we maar zeggen. Ik denk dat daar in elk geval een reparatie-actie nodig is naar het college of organisatie om daar weer op één lijn te komen, niet om te zeggen: u kunt aansluiten straks bij de burgerparticipatie of de zienswijze. Dat vooraf gezegd hebbende. Dan is de verleiding heel groot om diep op alle amendementen en moties in te gaan. Dat gaan we niet doen. Het adaptief parkeren, we dachten dat we het eens waren met de wethouder, maar die begon toch weer een beetje te draaien. Wij zijn daar tegen. Wij gaan ook uit van de wijk van de toekomst. Dan moet je vast houden aan je eigen visie en niet zeggen: dan doen we het nu nog niet, maar als het later uitkomt, dan gaan we het wel doen. Bovendien, er vindt nog onderzoek plaats, verkeersonderzoek, dus we kunnen er eigenlijk nog niet goed een standpunt over innemen. Hetzelfde geldt eigenlijk voor de derde weg. Dat is ook heel lastig te beoordelen. Ook daar vinden nog onderzoeken plaats, dus die kunnen wij ook niet steunen. Hoezo gaan we vragen om een weg als het totaal verkeersafwikkelingsplaatje inclusief het OV ook nog niet helder is? Dat lijkt me dus ook een beetje voorbarig. De heer Kampinga, interruptie: De reactie van de wethouder op het amendement kwam op ons enigszins over van: ga er nou maar van uit, dat is wel of niet onderzocht, twee van die punten hier op de Boterdorpsweg is voldoende. Wij hebben juist verzocht, en dat willen we graag grondig onderzocht hebben, of het wel haalbaar en veilig wordt om alleen met die twee wegen te werken. Wat is uw mening daarover? De heer Muis: Onze mening is, dat het inderdaad nog verder onderzocht moet worden. Ik ga nu niet pleiten voor nog een weg, een weg minder of twee wegen erbij, omdat ik het totale plaatje hier niet heb voor liggen. Dan ga ik niet zomaar random een weg in stoppen. Dat is het antwoord. De heer Hoek, interruptie: Maar de derde weg maakt onderdeel uit van dat onderzoek. Dat behelst het amendement. De heer Muis: Ik hoop dat het onderzoek verder gaat dan de vraag of er wel of niet een derde ontsluitingsweg komt. Ik verwacht er iets meer van in elk geval. Laat ik dat vast zeggen, maar daar gaan we het uitgebreid in de commissie over hebben, al deze onderzoeken, dus we komen er ongetwijfeld nog maandelijks over te spreken. Dan de motie van de PvdA, die wij ondersteunen. Optimaal totaalpakket. Ja, die steunen wij natuurlijk van harte. Dit is ook weer iets: er wordt nog over onderhandeld, dus het is goed om dit nu mee te geven als raad, zodat we daar ook nog voldoende richting aan kunnen geven, aan die onderhandelingen. Dan het ontwerp bestemmingsplan. Er werd door iemand gezegd: die onderzoeken zijn toch wel klaar voor het ontwerp bestemmingsplan. Ik mag hopen, dat die klaar zijn voor het masterplan, want dat is ons moment dat wij er iets van mogen vinden. Ik hoop wel, dat het er dan allemaal is. Ik vind het sympathiek van de heer Meester dat hij in elk geval nog in overweging neemt, namens zijn fractie, om bij het masterplan te bekijken of alles helemaal in kunnen kruiken is en dat wij rustig een driekwart jaar kunnen wachten tot de definitieve besluitvorming of dat we toch een andere procedure wensen na vaststelling van het masterplan. Ik denk alleen dat de ambtelijke organisatie daar niet heel blij van wordt als we op dat moment nog iets in de procedure veranderen en dat het dan zeker tot vertraging gaat leiden, maar dat is dan het risico om het op deze manier nu niet aan te pakken, maar door te schuiven naar de toekomst. Ook heel sympathiek dat de wethouder advies geeft of zelfs ons amendement ontraadt, want hij gaat daar natuurlijk helemaal niet over. Wij gaan daar over. Er vallen nog heel veel belangrijke keuzes te maken over het wat. Dan rest ons alleen maar om straks bij regelmaat in de commissie terug te komen op alle stukjes informatie die wij wel of niet vanuit het college hierover gaan ontvangen. Niet wat wij willen, maar dat is helaas de situatie waar we dan in terecht komen. Ik verwacht dan ook bij de vaststelling van het masterplan zeker niet het laatste woord door de raad gezegd zal zijn en dat we dan nog aan het eind een heel lastige discussie met elkaar gaan krijgen wat ook ongetwijfeld tot kosten, problemen en uitstel leidt. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Allereerst dank aan iedereen voor de reacties op de motie, die wij samen met GL, D66 en L3B indienen over het streven naar optimaal totaalpakket Wilderszijde. Dank ook aan de wethouder voor een heel duidelijke beantwoording. Mijn excuses aan hem, dat ik hem een broedende kip heb genoemd, want hij is natuurlijk een charmante haan. En aan een charmante haan heb je inderdaad ook veel meer als je in een proces van onderhandelingen gaat, waar het gaat om geven en nemen en waarbij je recht kunt doen aan alle belangen. En die belangen zijn er veel en het zijn ook heel grote belangen. Dan ga ik nu over naar de amendementen. Het amendement, waar wij ook mede indiener van zijn, het ontwerp bestemmingsplan toch ter besluitvorming aan de raad voorleggen. Wij blijven daar achter staan, net als de heer Muis zelf. Puur omdat het al zo vaak is voorgekomen dat we in een te laat stadium toch nog graag bepaalde wijzigingen zouden willen aanbrengen. Ik zou dan ook weleens van de fracties willen weten: hoe zouden ze dit proces willen doorlopen als het bijvoorbeeld om bouwen op Bleizo west zou gaan. Zouden ze dan ook zeggen: we laten ons wel informeren bij de commissie ruimte over kleine veranderingen. Ik zou zeggen: steun dat amendement gewoon. De VVD, de derde weg. Wij zijn mede indiener. Onderzoek toch of dat technisch mogelijk is. Er schijnt een onderzoek te lopen, maar wij zouden heel graag zien dat er toch goed wordt onderzocht of er een derde weg mogelijk is en nodig is. De parkeernormen willen wij verlaagd houden, dus wij gaan dat amendement niet steunen. Dat is ook vanuit de overwegingen die al een aantal andere fracties hebben gegeven. We moeten vooruit kijken, dit gaat om een duurzame, op de toekomst gerichte wijk. De intentie, de ambitie moet dus zijn: minder auto's in die wijk, ook voor de deur. Houd dat als je uitgangspunt. De heer Meester, interruptie: Ik hoop

toch dat ik duidelijk heb gemaakt, dat ik niet alles bij precies hetzelfde zou willen houden. Maar ik wil graag de ontwikkeling vanuit de huidige situatie en niet vanuit één of ander idee, waarvan we nog helemaal niet weten of het realistisch is. Mevrouw Verhoef: Dat heb ik wel begrepen, maar wij gaan liever de andere kant op, namelijk, de visie is: je gaat een duurzame wijk inrichten met minder auto's. Je gaat het dan vanaf het begin zo inrichten, dat je minder parkeerruimte maakt. Als blijkt dat er meer nodig is, dan kun je eventueel die flexibiliteit hebben om dat te gaan doen. Wij gaan liever uit van de ambitie, maar daarin verschillen we gewoon van mening. De heer Meester, interruptie: Waar het uiteindelijk over gaat, is wat hier onder ligt en dat heeft met duurzaamheid en energiezuinigheid te maken. Dat is het doel. Over dat doel zijn we het helemaal eens, alleen de weg er naartoe, daarover verschillen we van mening. Mevrouw Verhoef: Ik weet niet welke weg meneer Meester dan wil bewandelen, maar dat zal de derde weg dan wel zijn. We hebben een raadsvoorstel gehad, waarin stond: we gaan die parkeernorm verlagen. Ik denk dat dat een tikfout was en dat dat nu gerepareerd wordt met een motie. Ik begrijp het gewoon niet. Net als de heer Ruijtenberg, die snapt het ook niet. We gaan hem in ieder geval niet steunen. Daar wilde ik het bij laten. Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: Ik wil toch nog even aandacht vragen, want de wethouder is daar niet op in gegaan, op mijn opmerking, die ik maar rond blijf bazuinen, te pas en te onpas wellicht, over het OV om onze gemeente te ontsluiten richting de omgeving. Dat blijft gewoon een zorgpunt en ik neem aan dat dat ook aan andere tafels besproken gaat worden of wordt. De heer Markus, interruptie: Verwacht de heer Jumelet nu weer een antwoord van de wethouder, terwijl hij dat antwoord ook al heeft gehad tijdens de commissie? De heer Jumelet: Ach, herhaling is de beste reclame, zeg ik altijd maar. Wat dat betreft, kan het punt niet vaak genoeg genoemd worden. Als u 's ochtends met het openbaar vervoer richting Den Haag of Rotterdam gaat, dan ziet u dat onze inwoners op dit moment al een heel groot probleem ondervinden. Laat staan als er nog eens 8.000 mensen bij komen. Procedureel heeft u misschien gelijk, maar inhoudelijk blijf ik het toch gewoon noemen. Dan de moties en amendementen. We zijn mede indiener van het amendement dat D66 heeft ingediend. Die kader stellendheid en de wat-vraag. Wij willen graag aan de knoppen blijven zitten. Uiteraard steunen we hem, omdat we hem mede ingediend hebben. Toch nog even over het amendement, die we samen met L3B hebben ingediend. Er wordt gezegd: een lage parkeernorm zou hartstikke fijn zijn, de wijk van de toekomst. Maar vraagt u zich eens af, in de situatie waarin Nederland zich bevindt, rondom de woningbouw. Gaan mensen nu kiezen voor Wilderszijde op basis van allerlei overwegingen, van duurzaamheid, parkeren et cetera? Of is Nederland heel blij dat er een paar huizen gebouwd worden en mensen erg blij zijn dat ze een huis kunnen kopen en een huis kunnen bemachtigen in een wijk, die nieuw gebouwd wordt? Omdat er gewoon heel veel behoefte is aan woningbouw. Als je kijkt naar de opgaven die Nederland jaarlijks heeft en totaal niet haalt, dan is die behoefte dus heel groot. Je kan de vraag stellen of onze inwoners echt bewust gaan kiezen voor een wijk van de toekomst. Wij voorspellen: als mensen eindelijk daar een huis kunnen kopen of doorstromen naar een andere woning, dat het een chaotische toestand wordt met auto's op de stoep, omdat de gemeente Lansingerland bedacht heeft dat het autobezit moet worden teruggebracht. De heer Markus, interruptie: Ik ben toch wel erg teleurgesteld in de heer Jumelet. Als het gaat om duurzaamheid, dan zegt de heer Jumelet altijd dat we ambitie moeten tonen en dat de gemeente eens moet uitstralen duurzaamheid belangrijk te vinden. De eerste de beste kansen die de heer Jumelet heeft om ambitie te tonen op het gebied van duurzaamheid bij een nieuw te bouwen wijk is het terug dringen van autogebruik. Dan zegt de heer Jumelet: we juichen de auto juist toe. Ik ben de weg even kwijt. De heer Jumelet: Ik zou bijna zeggen, in het kader van de motie van de VVD: er is maar één weg. Het punt is, u slaat de spijker op de kop. We zijn het met elkaar eens, dat het autogebruik moet worden terug gedrongen. Dan kom ik op mijn eerste op: het OV. Dan bestrijdt u mij met: je moet niet blijven zeuren. Nee, daar gaat het om. De mensen moeten een alternatief hebben voor het gebruik van de auto en dat hebben ze niet. Op het moment dat wij dat kunnen bieden, dan zal je die wijk moeten voorzien van voorzieningen, waar mensen hun auto kwijt kunnen. Laten wij dan alsjeblieft zorgen dat het OV goed is, zodat mensen de auto laten staan en gebruik gaan maken van het OV. Dan ontmoeten we elkaar direct. Dat is ook de uitdaging. Als het gaat om ambitie tonen, dan ga ik liever inzetten op het OV uitbreiden richting Rotterdam en Den Haag. Niet om te zeggen: ga nu die parkeernorm omlaag brengen en daarbij veronderstellen dat mensen kiezen voor een wijk, omdat er een lagere parkeernorm is. Welnee, het wordt daar chaotisch. Mensen gaan parkeren op de stoep, omdat er geen plek is. Wees realistisch. Dat terzijde. Dan de motie van de PvdA. Wij hebben graag de beantwoording van de wethouder willen afwachten, omdat wij van de broedende kip de eieren niet kapot willen trappen. De wethouder geeft aan, dat hij het als steun in de rug voelt. In die zin steunen wij graag de motie van de PvdA. Daarbij indachtig ook de inspraak van de directeur van 3B Wonen. Wij hopen dat de resultaten goed zijn. Tenslotte, ik ga niet herhalen wat de heer Muis aangaf, maar ik hoop dat er morgen toch een telefoontje gaat naar de heer Van der Spek om op korte termijn een afspraak te maken om dit goed met elkaar te bespreken, wat hier aan de hand is m.b.t. de betrokkenheid. Ik dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Dank aan de wethouder voor zijn reactie op de amendementen, motie en inbrengen. Ik heb ook zijn verhaal beluisterd als een duidelijke toezegging van het college om op majeure punten actief de raad op te zoeken. Dat juichen wij toe. Dat past ook. Mevrouw Verhoef,

interruptie: Ik kan de heer Van der Stelt slecht horen. De heer Van der Stelt: Licht dat aan mij of aan de techniek? Ik probeer te vervolgen. Dank voor de toezegging op majeure punten naar de raad terug te komen. Dat juichen wij toe. Wij denken ook dat het van belang is om als raad aan de knoppen te kunnen draaien. Zonder het debat verder te willen vervolgen vind ik wel dat het accent iets te veel wordt gelegd op het ontwerp bestemmingsplan, als een soort van heilige graal om onze kader stellende rol te kunnen vergroten. Ik denk dat dat ook op andere momenten in het proces kan. In die zin vind ik het geschetste besluitvormingsproces een proces van inspraak. Ik heb het vertrouwen dat we dat kunnen doen. Of dat ook voor de toekomst de enige weg is, om dat woord nog maar even te laten vallen, dat weet ik niet, maar daar zijn we met elkaar bij en daar kunnen we dus ook het debat over voeren hoe we dat in de toekomst al ervarende lerende kunnen verbeteren, ook in het licht van de omgevingswet als die nog gaat komen, maar dat schijnt nog even te duren. Eén van de majeure punten vanuit het CDA was dat er aandacht is voor de kleinschaligheid van de detailhandel. We zien dat ook graag terug richting masterplan. Dan nu de amendementen. Het amendement Wilderszijde omgevingswet-proof. Die zullen wij dus niet steunen. Het amendement over de parkeernorm en de flexibiliteit: de wethouder had al aangegeven dat de kern zit in het punt dat de wijk zo ontworpen wordt, dat het goed mogelijk is om een beleid te voeren dat volgend is op de ontwikkelingen. Dat is echt de portee van dit amendement en dat kunnen wij van harte steunen. Het amendement over de derde onafhankelijke gebiedsontwikkeling, dat is ondanks de woorden van het college dat men denkt dat het onderzoek uitwijst, dat die derde weg er niet is, lijkt het ons wel verstandig om deze te onderzoeken. Dan zien we wel wat er uit komt. De motie optimaal totaalpakket betaalbare huur, sociaal en overige woningen. Ik had al aangegeven, dat we ons kunnen vinden in het dictum. Dat is helemaal in lijn met het betoog, ook in de commissie ruimte, van het college. De overwegingen, daar heeft collega Kampinga al iets over gezegd, die kan ik ook niet allemaal onderschrijven, maar dat doet er niet toe. Het gaat hier om het dictum, dus wij zullen deze motie steunen. Dan ben ik rond, voordat ik weer over Eneco begin.

De heer Markus, CU: Wij zullen geen gebruik maken van de kracht van herhaling. Wij zullen het kort houden. U heeft nog een antwoord tegoed op de motie optimaal totaalpakket. Wij wilden even de beantwoording door het college afwachten, of dit inderdaad een steuntje in de rug was en of die 5 dagen geen probleem was. De wethouder heeft daar na een lang verhaal goed op geantwoord. Daarmee kunnen wij de motie van harte ondersteunen.

De heer Ruijtenberg, GL: Ook ik zal het kort houden. De motie van de PvdA en het amendement van D66, die we mede ingediend hebben, hebben wij ook mede ingediend omdat wij het in elkaars verlengde zien. Het gaat erom dat wij als raad vooraf kader stellend zijn. En het gaat erom, dat wij als raad een optimalisatie willen van het aanbod. De heer Kampinga heeft, en dat is logisch als coalitiepartij, veel vertrouwen in het college. Echter, er is een verschil tussen wat het college als optimaal beschouwt en wat de raad eventueel als optimaal beschouwt. Daarom wilden wij vooraf kader stellend zijn en niet achteraf bij het kruisje onze handtekening moeten zetten. Ik roep een ieder op om deze twee van harte te ondersteunen. Het amendement over de derde weg en over de parkeernorm, ook die zien wij in elkaars verlengde. Wij willen net als de heer Muis een gedragsverandering. Wij moeten autobezit langzaam afremmen. Ik ben geen autohater, ik maak vaak en veelvuldig zelf gebruik van een auto. Ik heb er vandaag ook 5,5 uur in mogen zitten, van en naar Hengelo, maar soms moet je aangeven aan mensen dat het moet veranderen. De beste manier om iets te veranderen bij mensen is niet om ze iets dwingend op te leggen, maar notching. Dat betekent: we doen minder parkeerplekken, we doen geen derde weg, zodat mensen daar een gedragsverandering mee hebben. De heer Meester, interruptie: Ik vind het gebruik van het woord notch, wat een klein duwtje betekent, eigenlijk niet van toepassing op het voorgestelde idee om de parkeernorm te verlagen en mensen op eigen terrein te laten parkeren. Dat zou ik eerder een stevige stoot willen noemen. De heer Ruijtenberg: Dat mag u vinden, maar daar zijn we het niet over eens. Dat is uw goed recht om daar een mening over te hebben, net zoals het mijn goed recht is om te vinden wat ik ervan vind. Daarbij is het niet dat één of andere club bedacht heeft vanuit een soort idylle voor de toekomst om minder auto's te hebben. Er is een onderzoek van Price Waterhouse Coopers, niet bepaald een bedrijf dat fröbelt in allerlei zaken, die in 2018 nog een rapport heeft uitgebracht, waarin aangegeven wordt dat in 2030 35% van het autoverkeer zal gaan via shared cars. Ik ben het niet altijd eens met wethouder Abee, maar in dit geval wel. Dat betekent dat er minder autobezit nodig zal zijn. Je gaat dus anders kijken. We moeten naar de toekomst. Oplossingen vanuit de 20^e eeuw, gedachten vanuit de 20^e, kunnen we niet toepassen op een wijk van de 21^e eeuw. Daar wilde ik het bij laten.

Beantwoording college

Wethouder Abee: Ik neem graag afstand van de omschrijving die de heer Muis geeft van: de wethouder is gaan draaien. We staan nog steeds achter de opvattingen die we hebben rondom parkeren, rondom ontsluitingsweg. Alleen we hebben aangegeven, dat er onderzoeken zijn. Dat is heel pragmatisch, die moeten we bestuderen. Op dit moment heb ik geen reden om een andere opvatting te hebben dan wat we in het stuk geschreven hebben. De heer Muis, interruptie: Het was niet mijn intentie om te

interrumpen, maar als je weer uitgedaagd wordt en het wordt verkeerd uitgelegd, dan kan je niet anders. Laat maar. De heer Kampinga, interruptie: Voordat het punt voorbij is, toch nog één keer voor de zekerheid. De indieners van het amendement 'derde weg' die gaan er niet vanuit dat we zeker weten op twee aansluitpunten uit komen. Wij willen echt onderzocht hebben, wij denken dat het noodzakelijk is, om te kijken of en hoe. Dat proef ik toch niet helemaal bij uw woorden. Dat wilde ik toch nog even vragen, hoe dat zit. Wethouder Abee: Volgens mij heb ik geprobeerd duidelijk te maken, maar ik begreep, dat ik daar te weinig woorden voor gebruikt heb, dat wij serieus in beeld gaan brengen wat wijsheid is, ook rond uw befaamde derde weg. Ook in de richting van de heer Van der Speek, ik heb goed geluisterd. Soms moet je iets langer nadenken dan een eerste termijn. Ik zie de heer Van der Spek als een goede buur en niet als een verre vriend. We gaan volgende week kijken hoe we kort kunnen sluiten wat er in het proces niet goed gegaan is. En even met elkaar verwachtingen naar de toekomst proberen duidelijk te maken. Kortom: we gaan volgende week contact opnemen om te kijken hoe we een aantal dingen kunnen kortsluiten. Daarmee denk ik niet dat het zin heeft om andere zaken nog weer te herhalen. De raad heeft erover gesproken. Het is aan de raad om er iets van te vinden.

De voorzitter: We gaan over tot de stemming. Zoals gebruikelijk eerst de amendementen in volgorde van indienen, dan het voorstel en dan de motie. Het amendement, nummer 19, m.b.t. parkeren, wie is er voor dit amendement? Met de stemmen van D66, CU, GL en PvdA tegen, L3B, VVD, CDA en WIJ voor is dit amendement aangenomen. Het amendement derde weg, nummer 20, wie is er voor dit amendement? Met de stemmen van D66 en GL tegen, de overige voor, is het amendement aangenomen. Nummer 21, Wilderszijde omgevingswet-proof, wie is er voor dit amendement? Voor zijn de fracties van D66, WIJ, GL en PvdA, de overige fracties tegen. Het amendement is verworpen.

De voorzitter: Dan gaan wij stemmen over het voorstel: vast stellen beleidsuitgangspunten masterplan en bestemmingsplan Wilderszijde. Wie is er voor dit voorstel? Dat is met algemene stemmen aangenomen.

De voorzitter: De motie streven naar optimaal totaalpakket Wilderszijde. Wie is er voor deze motie? Met de stemmen van de fractie van de VVD tegen en de overige fracties voor is de motie aangenomen.

De voorzitter: Gezien het tijdstip en nog twee moties vreemd ga ik u verzoeken het tempo in uw bijdragen op te schroeven en het aantal interrupties te beperken tot de noodzakelijke interrupties op de inhoud.

8.b Motie vreemd aan de orde, WIJ: Eneco besteding gelden

De heer Jumelet, WIJ: Ik zal het kort houden. Misschien is dat ongebruikelijk voor mij, maar ik probeer het toch. We hebben kennis genomen van de ontwikkelingen m.b.t. de mogelijke aanstaande verkoop van Eneco-aandelen, die onze gemeente in bezit heeft, of mede in bezit heeft, een deel daarvan. Dat het de verwachting is dat er toch een heel substantieel bedrag gaat vrij komen, waarover wij kunnen gaan beschikken. Een substantieel bedrag dat eenmalig is. De Enecogelden is al lange tijd het politieke gesprek. Iedereen droomt er toch een beetje van: waar gaan we dat aan besteden? Er zullen waarschijnlijk heel veel verlanglijstjes zijn om te kijken hoe die gelden besteed kunnen worden binnen onze gemeente, naast een aantal verplichte dingen die we ervan moeten gaan doen. Dat substantiële bedrag, daarvan vindt onze fractie, dat het een bedrag is wat eigenlijk van onze bevolking is, uiteraard. Dat vraagt om een goede, maar ook een doordachte afweging. Dan heb je aan de voorkant toch wel een aantal kaders nodig, waarlangs je die afweging gaat maken om deze eenmalige opbrengst te gaan inzetten. Dat heeft ons ertoe gebracht om op dit moment een motie in te dienen, die ik u graag voorlees.

M2019-050

De raad van de gemeente Lansingerland in vergadering bijeen d.d. 28 november 2019, gehoord de beraadslaging, van mening dat de verwachte aanstaande verkoop van de aandelen Eneco, gaat Lansingerland een naar verwachting substantieel bedrag opleveren; de besteding/aanwending van deze eenmalige gelden dienen behoedzaam, verstandig en met het oog op de toekomst te worden gedaan; de gemeenteraad kaderstellend is, verzoekt het college een raad brede commissie in te stellen die, in overleg met het college van BtW en met hulp vanuit de ambtelijke organisatie, criteria respectievelijk bestedingsdoelen opstelt voor de besteding van de Eneco-gelden; deze criteria/bestedingsdoelen ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad op basis waarvan dan politieke besluitvorming kan gaan plaats vinden over de besteding van de genoemde Eneco-gelden en gaat over tot de orde van de dag.

Ik dien deze motie mede in namens D66, mevrouw Den Heijer, GL, de heer Ruijtenberg en de PvdA, mevrouw Verhoef. De kern van het verhaal is dat wij als raad, als kader stellend orgaan, als hoogst orgaan van deze gemeente, bij deze bijzondere omstandigheid dat er eenmalig zo'n substantieel bedrag binnen gaat komen, waar we al jarenlang over nadenken, dat wij aan de voorkant kaders met elkaar afspreken en wellicht al komen tot bepaalde bestedingsdoelen. Dat was mijn bijdrage. De heer Van Santen, interruptie: u heeft het over een raad brede commissie. Daar hebben we toch de commissie AB

voor? De heer Jumelet: Ja, mag ook. Als het de overweging is om mee te doen met deze motie, de commissie AB, dan is dat wat ons betreft ook akkoord. De commissie AB is ook raadsbreed. De heer Van Santen: Dan kunt u dat toch gewoon agenderen in de commissie? Daar heeft u toch geen motie voor nodig? De heer Jumelet: Als je de brief leest, die het college gestuurd heeft naar de raad, dan staat er in de laatste zin, dat het college met een voorstel komt. Wij willen aan de voorkant toch graag kaders mee geven om te kijken hoe je komt tot een bepaalde besteding. Wij als raad zijn toch kader stellend. Wij willen aan de voorkant en niet aan de achterkant ja of nee mogen zeggen of gaan amenderen. Daar zit een significant verschil in. Wij vinden dat je aan de voorkant mee moet praten.

Mevrouw Den Heijer, D66: Wij hebben deze motie mede opgesteld. Wij vinden het heel belangrijk. Het woord 'rol van de raad' of 'kaderstelling' is vanavond wel vaak gevallen. Dit is precies waar deze motie ook over gaat. Want het is natuurlijk heel goed nieuws, dat er overeenstemming is gekomen over die verkoop, of de voorgenomen verkoop. In de toekomst gaan we het er vast over hebben, hoe we met die gelden om moeten gaan. Het gaat om een heel groot bedrag, zeker gezien onze eigen gemeentebegroting. Er zijn meer gemeenten, waarin het bestuur samen met de raad daarover in overleg gaan. En daarom proactief deze motie, geheel in lijn met het betoog voor onze kader stellende rol van de raad. We willen de raad verder in positie brengen in dit dossier. Daarom hopen en rekenen we op een grote steun voor ons, gezien onze gezamenlijke doelstelling voor een krachtige raad. Daarom de oproep: steun dit met zijn allen. Dan gaan we er een heel mooi proces van maken. Dank u wel.

De heer Van Santen, VVD: Ik hoor de heer Jumelet zeggen: het kan ook in de commissie AB. De heer Jumelet, interruptie: Hij vroeg mij of het de commissie AB mag zijn. Het gaat om raadsbreed. We zijn niet de baas van de agenda van de commissie AB, maar dat de commissie AB in de rol komt van de raadsbrede commissie, zoals wij hem bedoelen. De heer Van Santen: Laat ik het zo zeggen: als dit onderwerp geagendeerd wordt in de commissie AB voordat er een stuk ligt van het college, dan kunnen we ons daar goed in vinden.

De heer Ruitenbergh, CDA: Ik was even zoekende naar deze motie, wat nou precies het idee is. We zitten in de fase dat we als gemeenteraad ooit een principebesluit hebben genomen om Eneco te verkopen. Nu er een deal is, moet dat naar een definitief besluit worden omgezet. Dat moet eerst nog formeel gebeuren. Een aantal van de indieners van de motie waren tegen dat principebesluit. Ik neem aan, dat die dat nog steeds zijn, principieel. Toch kom je hier dan met een procesvoorstel over hoe het dan verder moet als het geld binnen komt. Dat vonden wij wel wat curieus. De heer Jumelet, interruptie: Wat de heer Ruitenbergh dus feitelijk zegt is dat je dan niet meer mag meepraten over de besteding van het bedrag, omdat je ooit tegen iets was. De meerderheid van de raad zal misschien het besluit nemen tot verkoop, ga ik van uit, dan is het toch een beetje raar en ondemocratisch om dan te zeggen: jij was ooit tegen, jij mag niet mee doen. Dat is toch raar. De heer Ruitenbergh: Meer dat ik me zou kunnen voortellen dat als je iets heel principieel vindt, dat je daar eerst nog voor gaat knokken tot het definitief geworden is. Mevrouw Den Heijer, interruptie: Het is een goede opmerking natuurlijk van u, maar ik zou zeggen: dat is gewoon het probleem van die partijen zelf. Het gaat erom: wat vindt u hier van? De heer Ruitenbergh: Dat is waar. Ik verbaas me ook, dat u daarop reageert en niet de partij waar ik het over had, maar die komen zo vast nog aan het woord. De commissie AB is een raadsbrede commissie, die is openbaar, een perfecte plek om zaken te bespreken. De oproep is: stel een raadsbrede commissie in. Ook een oproep aan het college, maar het college stelt geen raadsbrede commissie in, dat doen wij zelf. De vraag is even: wat gaan we hier over stemmen? We gaan het college oproepen iets te doen wat wij zelf moeten besluiten. En wat we willen besluiten, bestaat al. Ik vind het voorbarig in deze fase en ik vind het ook niet nodig. De heer Jumelet, interruptie: De essentie van deze motie is dat wij aan de voorkant kaders stellen over de besteding van het geld dat binnen gaat komen. Als u de brief van het college goed leest, dan komt het college met een bestedingsvoorstel in januari. De vraag is: wat wilt u? Wij willen vooraf kaders mee geven aan het college of aan de raad, aan onszelf: hoe gaan wij nou die gelden besteden? De heer Ruitenbergh: Ik hoor wat u zegt en tegelijkertijd, kijk, met Wilderszijde dat is met spoed en procedures en dergelijke. De deal van Eneco is nog niet definitief, het geld staat nog niet op onze bankrekening, er moet nog een aantal dingen afgerond worden. Dat komt op een goed moment op onze bankrekening. Dan is het echt niet zo dat er binnen een week een besluit moet worden genomen over de besteding. Het kan best zo zijn, dat het college met een voorstel komt en dat wij dan als raad zeggen: oké, een voorstel, maar wij hebben nog wat tijd nodig, omdat we willen nadenken, een beeldvorming en ga zo maar door. Er is geen enkele reden om te denken dat januari het laatste moment is. De voorzitter: De heer Jumelet, u hoeft niet overal op aan te slaan. Uw punt is helder, voor iedereen. De heer Ruitenbergh heeft misschien een andere mening.

De heer Dieleman, CU: Ik denk dat we allemaal met belangstelling het bericht van de NOS zagen binnen komen, dat Eneco verkocht was. Ik was niet het enige raadslid dat gelijk zijn rekenmachine heeft gepakt toen de brief binnen kwam en dacht: oh, dat is echt heel veel geld. Er komt heel veel geld naar ons toe en dat gaat over meer dan deze bestuursperiode, die bedragen gaan echt heel lang mee. Dat zijn zeker dingen waar we als raad met elkaar over moeten spreken. Laten we daar helder over zijn. We gaan

vanavond wel tegen deze motie stemmen en dat ga ik uitleggen. Dat heeft niet te maken met de geest ervan, maar wel met het proces dat wordt voorgesteld. Het lijkt ons niet nodig om daarvoor een aparte commissie voor in te stellen. We hebben de commissie algemeen bestuur. Wij hechten er ook aan om dit debat in de openbaarheid te voeren. Al onze inwoners hebben in de krant kunnen lezen hoeveel geld onze gemeente krijgt, wij vinden het van groot belang om daar openbaar over te discussiëren. We zouden het ons kunnen voorstellen dat we het volgende hier gaan doen. Binnenkort krijgen wij een raadsvoorstel waarin staat dat wij wensen en bedenkingen kunnen uiten tegen de verkoop van de aandelen, want daar gaat het college over, want het is een privaatrechtelijke handeling. Dat voorstel komt naar ons toe. Bij dat voorstel kunnen we gelijk, want de wensen en lijnen van partijen zijn redelijk bekend, bespreken van als dat geld naar ons toekomt en dan hebben we ook een beetje een inschatting van hoeveel dat zal zijn, hoe we dat dan ongeveer besteed willen hebben. Denk even terug aan begin 2018. Toen hebben we een brief gehad van het college, dat was nog erg vroeg in het proces. Daarin stond: als die gelden naar ons toe komen, dan kunnen we dat op verschillende manieren uitgeven. We kunnen onze schulden aflossen, we kunnen gedeeltelijk onze schulden aflossen of we kunnen het helemaal besteden. Aan de hand van die brief kunnen we, op het moment dat we die verklaring van wensen en bedenkingen voor ons hebben liggen, dat debat voeren op het gebied van criteria of kaders. Dan kunnen alle fracties die hier in deze raad vertegenwoordigd zijn daar hun mening over mee geven. De heer Jumelet, interruptie: Dan nodig ik de heer Dieleman uit om de brief aan de raad te lezen, die het college heeft gestuurd op 25 november en dan de laatste zin, ik zal hem voorlezen. De heer Dieleman: Ik heb de brief hier voor liggen. De heer Jumelet, interruptie: Dan ben ik toch benieuwd hoe de heer Dieleman aankijkt tegen die zinsnede ten opzichte van zijn eigen betoog, want het college gaat iets anders doen. De heer Dieleman: Ik heb net vrij helder uiteen gezet hoe we wat de CU betreft dit aan zouden pakken. Dat is inderdaad iets anders dan het college het opschrijft. Daar gaat de wethouder vast op reflecteren in zijn eerste termijn, want de wethouder reageert altijd graag op dingen die we hier in de raad zeggen. Dat weten we. Dat lijkt ons de juiste stap. Wel met deze raad te praten: welke criteria willen we nou mee geven? Daar geen raadsbesluit over te nemen, maar gewoon de meningen van de verschillende fracties peilen. Dat kan heel goed als het voorstel voor komt. Dan ben ik het helemaal met de heer Ruitenbergh eens: voordat het geld daadwerkelijk op onze rekening staat, zijn we echt wel weer eventjes verder. Laten we dat moment gebruiken om het bestedingsplan vast te stellen en ook om te kijken hoe we ons structurele dividendverlies gaan oplossen, want er is nog wel een aantal miljoen structureel in onze begroting. Mevrouw Den Heijer, interruptie: Het is geen kwestie van tijd, wat we nu voorstellen. Het is echt een procesvoorstel. Het heeft niets met haast te maken of met niet haasten, of met deadline of met wachten. Het is gewoon: welke rol wil je als raad hebben in deze discussie. Wil je vooraan zitten of wil je wachten tot er een voorstel komt. Deze motie roept op: wij willen niet wachten tot er een voorstel komt. De voorzitter: U heeft al een termijn gehad en u heeft nog een termijn. De heer Dieleman begrijpt u prima. De heer Dieleman: Dat kan de heer Dieleman bevestigen, die begrijpt prima wat de indiener beogen. We zijn het gewoon niet eens met het proces dat wordt voorgesteld in deze motie en dat we elkaar in de geest ervan best vinden, zoals ik ook in mijn eerste termijn heb aangegeven. We gaan de motie in ieder geval niet steunen.

De heer Phillippens, L3B: Volgens mij is het meeste al genoemd o.a. door het CDA en CU. Is dit voorstel niet te prematuur? Zit er niet dubbel werk in? Eerst de criteria en de bestedingsdoelen vast stellen en dan gaan we ze bespreken, maar die tweede bespreking gaat ook weer over die doelen. Zijn we daarin geen dubbel werk aan het doen? De heer Hoek, interruptie: Volgens mij is het alleen maar dubbel werk op het moment dat het college met een voorstel komt en dat we daar als raad weer van alles moeten vinden. Dat is dubbel werk. Ik zou het ook weleens prettig vinden als wij aan de voordeur mee zouden mogen praten, in plaats van dat er een afgedicht collegevoorstel ligt, waar wij als oppositie ja op mogen zeggen en dat er door de coalitie nog wat gesleuteld wordt in de marge. Ik word er echt link om, want ik vind zo langzamerhand dat het een kant op gaat. We hebben het steeds over de kracht van de raad. Ja, de kracht van de raad is de kracht van de coalitie. De heer Phillippens: Ik denk dat het belangrijk is om als raad aan de knoppen te zitten. Ik heb vertrouwen dat dat ook kan. Zeer veel interesse in het procesvoorstel van de heer Dieleman. Ik ben benieuwd hoe de wethouder daar tegenaan kijkt. De heer Jonker, interruptie: Ik ben blij dat u aan de knoppen wilt zitten, want het gaat om € 130 mln, het gaat niet over klein bier. Het gaat waarschijnlijk ook over verschillende modaliteiten. Het gaat niet alleen over criteria, ook over de manier waarop je dat geld gaat besteden. Of je revolverende fondsen inzet, of dat je schulden gaat aflossen. Denkt u niet dat het beter is om vooraf met elkaar te spreken wat je inzet daarbij is als raad en wat iedereen daar met zijn politieke achtergrond daarin wenselijk vindt in plaats van dat je gaat reageren op een voorstel vanuit het college. De heer Phillippens: Volgens mij zitten we voldoende aan de voorkant om dat allemaal te kunnen doen. Ik zie op dit moment geen reden om daar mee aan de slag te gaan. De voorzitter: Meneer Jumelet, u gaat hem niet overtuigen. Het heeft geen zin om een discussie op dit punt te doen. Ik heb nu 25 keer dezelfde interrupties gehoord vanuit uw hoek. Dat brengt het debat niet verder. Ik maak nu even een einde aan de interrupties. Ik ga naar GL. Als u een nieuw punt heeft, graag, maar uw betoog is helder. U hoeft het niet eens te worden met elkaar. De heer Jumelet, interruptie: Ik heb gewoon een verhelderingsvraag. Kunt u toelichten waar uw invloed ligt aan

de voorkant? Dat is mij niet duidelijk. De heer Phillippen: Die bespreking gaan we nog met elkaar voeren. Ik zie niet waarom we niet aan de voorkant zitten.

De heer Ruitenber, GL: Ik vind het heel fijn dat u de beurt aan mij geeft, maar was de heer Phillippen klaar? Ja? Het is namelijk nogal abrupt, deze overgang. De heer Ruitenber, mijn zeer gewaardeerde naamgenoot, heeft een vraag gesteld over de verkoop van Eneco en hoe mijn partij daar in staat. Laat ik daar klip en klaar over zijn: GL was, is en blijft tegen de verkoop van Eneco. Ik zal ook alles wat in mijn macht is aanwenden om te voorkomen dat dit verkocht wordt. Echter, in tegenstelling tot sommige leden van mijn partij kan ik wel rekenen. Ik kan er dus waarschijnlijk op rekenen dat deze aandelen verkocht gaan worden. Ondanks het feit dat je ergens op tegen ben is het natuurlijk altijd de rol van ons, volksvertegenwoordigers, om mee te blijven praten. Als enige partij tegenwoordig in dit huis hebben wij tegen de vermaledijde A13/A16 gestemd. Als enige partij in dit huis hebben wij gestemd tegen de duurzaamheidsvisie. Dat betekent niet, dat wij dan niet meer mee praten. Wij zullen ook alles doen om de verkoop van Eneco tegen te houden. Dat betekent echter niet, dat wij niet willen meepraten. De duivel zit in de details. De duivel, de heer Jumelet mocht hem niet voorlezen, ik zal hem ook niet voorlezen, zit in de laatste zin van de brief. Het college doet een voorstel om te verkopen. Het college doet een voorstel om het geld te besteden. Dat willen wij niet. Wij kunnen ons namelijk voorstellen dat het college heel andere ideeën heeft over de aanwending van dit geld, als we gaan kijken naar energietransitie, een revoluerend fonds, over duurzaamheid, over derde wegen, over sociale woningbouw, anders dan wij als raad hebben. Daarom willen wij juist aan de voorkant zitten. Ik heb het ook bij het vorige onderwerp, Wilderszijde, al genoemd. Te vaak hebben wij het gevoel dat we alleen maar mogen tekenen bij het kruisje. Te vaak hebben wij het gevoel dat wij hier alleen maar mogen zitten en amechtig mogen mee praten met wat er al bepaald is. Daar willen wij van af. Wij willen aan de voorkant beslissen. Daarom, met volle overtuiging, dienen wij deze motie mede in. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook ik wil nog even benadrukken, de heer Ruitenber vroeg daar ook om, dat de PvdA fractie een tegenstander was en is van de verkoop van de Eneco-aandelen. Is en blijft. De nog hogere dan verwachte verkoopopbrengst wijzigt ons standpunt niet. In oktober 2017, toen de raad in meerderheid het besluit nam om de Eneco-aandelen te verkopen, gaven wij aan waarom. Dat zal ik niet letterlijk oplezen nu, maar wel parafraseren. Het ging juist om het feit dat we duurzaamheid als één van de belangrijkste politieke thema's zagen, het veilig stellen van onze toekomst en de rol van de overheid moet dan groot zijn. Juist met Eneco nog in eigen handen zagen we dat als een enorme kans om onze lokale ambities op het gebied van duurzaamheid uit te kunnen voeren. Eneco is een grote speler als het gaat om energietransitie en een grote innovator. Dus ons standpunt is daarin niet gewijzigd, maar het is inderdaad te verwachten dat de aandeelhouders akkoord zullen gaan met deze deal. We hebben daar dan ook zelf mee te dealen. In eerste instantie dachten we: is het inderdaad niet te prematuur om nu met een voorstel te komen, wat eigenlijk over het proces gaat? Toch baarde ook ons die ene zin in de brief van het college zorgen. Eigenlijk zou ik willen zeggen, en dan ga ik in de lijn van de heer Dieleman zitten: ik zou hier graag een bespreekpunt van willen maken: hoe zouden we de Enecogelden willen aanwenden. Alle fracties spreken zich daarover uit, een brede meningsvorming hierover. Vervolgens op basis van wat er dan wordt opgehaald, maakt het college een raadsvoorstel. Daar gaan we dan vervolgens in een commissie over spreken. Heren van WIJ, ik ben u aan het helpen. Als de andere fracties dat niet helemaal herkennen, dat proces wat zij misschien ook wel zien zitten, laten we dan de motie aanpassen en dan opnieuw in stemming brengen. Dank u wel. De heer Dieleman, interruptie: Een vraag aan alle indieners. De wethouder gaat zo meteen zijn eerste termijn doen. Ik heb net een voorstel gedaan voor een proces, dat echt niet in lijn is met deze motie. Een aantal dingen in de motie zijn procesmatig echt anders dan in de motie. Als de wethouder dat straks toezegt, om het op die manier te doen, is het dan voldoende voor de indieners? Mevrouw Verhoef: Het proces dat u schetst is ongeveer wat ik zei, maar ik ga even afwachten wat de wethouder zegt. Ik wil het liefst eerst breed, onbevooroordeeld van alle fracties horen hoe ze erin staan, voordat er al een besluit of voorstel ligt van het college. Als de wethouder in die lijn iets voorstelt, dan kan mijn fractie zich daar wel in vinden, denk ik zo. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Abee: We zullen de verleiding weerstaan om in te gaan op de verkoop zelf, want ik denk dat dat nog een interessante discussie kan worden. Ik heb niet meer precies paraat wanneer, maar vanuit deze raad of commissie is aan het college gevraagd: op het moment dat de Eneco gelden komen en daarmee ook het dividend naar de toekomst gaat vervallen, breng ons dan in kaart, geef ons aan hoe je denkt dat in begrotingstermen op te lossen. Wat wij dus doen is een uitvoering geven aan het verzoek vanuit de commissie of raad, ik ben even kwijt in welke fase. In ieder geval hebben we dat opgeschreven, dat hebben we toegezegd, op de toezeggingenlijst. Sommigen van u hechten daar zeer aan. Daar komen we dus ook op terug. Dat betekent dat dat op dit moment opgewerkt wordt. Voor de kerst krijgt u inderdaad een voorstel, hoe wij vanuit het college denken met dat dividend om te moeten gaan. Houd onverlet, ook richting de heer Dieleman en het proces dat de heer Ruitenber aangeeft: het is een majeur onderwerp. Het is eenmalig een enorm fors bedrag. Daar moeten we op een verstandige

manier mee om gaan. Daar moet de raad volledig richting mee kunnen geven. Dat betekent dat het voorstel, wat er vanuit het college ligt, wat het college overigens nog moet passeren, wij niet gaan zien als iets wat in ijzer gegoten is. Dat zal iets zijn waarin we de raad graag mee nemen. We zullen volledig open staan voor suggesties die ook vanuit de raad komen, voor zover die nog niet in het stuk verwerkt zijn. Kortom, het moet echt een gedragen besluit worden. Het is wel een collegestuk, maar het doet onrecht aan een aantal moties, waarbij er niet alleen sprake was van alleen coalitie/oppositie, maar dat er vanuit de oppositie een motie is aangenomen. Belangrijk om echt collectief de raad er bewust dingen over te laten doen. Op het moment dat het voorstel van het college kant nog wal raakt, dan hebben we het er over. Dan is het aan de raad om aan te geven wat het wil. De heer Jumelet, interruptie: Begrijp ik nou goed, wethouder, dat u feitelijk zegt: wat in de motie staat, dat kan ik ondersteunen. U zegt feitelijk: aan de voorkant ga ik de raad betrekken. Eens met u, we moeten een knip aanbrengen tussen het opvangen van het dividendverlies, daar zijn we het snel met elkaar over eens. Maar het grote substantiële bedrag wat over blijft, wat vrij te besteden valt, daarvan zegt u feitelijk: wat in de motie staat, daar ben ik het mee eens, die kunnen wij gewoon uitvoeren, wat dat betreft gaan wij die weg op. Dat hoor ik u dan feitelijk zeggen, toch? Wethouder Abee: Nee, dat heb ik niet beoogd te zeggen. Wat ik zeg is: we komen met een voorstel. Dat voorstel krijgt u over drie weken. Dat is op verzoek van de commissie/raad om te zorgen als de besluitvorming rondom Eneco er is, dat u ja of nee moet zeggen, dat er zicht is van de raad wat voor consequenties dat zou kunnen hebben rondom dividend en hoe dat op te lossen zou zijn. Wat u mij hoort zeggen is, dat dat inderdaad een voorstel van het college is. Zo werkt dat vaak. Dan is het volstrekt aan u als raad. Ik zeg u toe: dan gaan wij niet met de hakken in het zand, als u aangeeft dingen te missen. Dan komt het ook niet op een maand aan, ook niet op een paar maanden. Mevrouw Den Heijer, interruptie: Dus u zegt eigenlijk dat wij te laat zijn met deze motie, want het gaat dus al niet meer. Wij kunnen al niet meer aan de voorkant zitten, want u bent het al aan het bedenken. Wat wij graag wilden, is juist mee denken met die criteria. Ik ben heel erg benieuwd wat uw voorstel zou zijn en welke richting dat op gaat. Ik ben wel heel erg benieuwd waar u aan refereert, wanneer dat is afgesproken. Ik kan me voorstellen dat wij dat niet hebben gezegd dat we dat precies willen weten. Wij willen misschien in scenario's mee denken. Niet met een concreet voorstel waar het aan besteed gaat worden. Kunt u aangeven welk niveau dat dan is? Wethouder Abee: Ik begrijp uw nieuwsgierigheid. Dat zult u over drie weken zien. Wellicht zitten daar scenario's in. Ik hecht er toch wel aan om aan te geven. De voorzitter: U antwoordt te lang. Graag korter antwoorden, want de interrupties stapelen zich op. Ik ga eerst naar mevrouw Verhoef. Mevrouw Verhoef, interruptie: Ik wil alleen een opheldering van de wethouder. Ik hoor hem een aantal keer zeggen dat we een brief krijgen, die met name gaat over hoe het wegvallen van de dividendinkomsten wordt opgelost, maar niet over hoe dan de besteding van de gelden er uit zouden kunnen zien en daar gaat deze motie over. Wethouder Abee: In het voorstel zal een aantal suggesties zitten, die ter bespreking aan de raad zijn. Dan is het aan de raad om aan te geven of dat goede suggesties zijn of dat die suggesties aanvulling en onderzoek behoeven. Dank u wel. De heer Hoek, interruptie: Helder. Maar wat ik nou niet begrijp en echt niet begrijp. U zegt: ik kom met een voorstel en daar kan je nog van alle kanten nog op inschieten. Nou zit hier een aantal partijen die vragen: waarom gaan we dan niet aan de voordeur schieten en richting geven? En dat is dan onbespreekbaar. Wij voelen ons echt niet serieus genomen op het moment dat het college met een voorstel komt. Ik weet zo langzamerhand hoe het werkt met het dualisme. Dat is gewoon de realiteit in heel Nederland, daar hoeven we niet geheimzinnig over te doen. Ik weet wel dat de oppositie dan absoluut op achterstand staat. Wij willen graag met u mee denken. Het is echt niet zo dat er hele rare dingen uit gaan komen, maar wij voelen ons wel serieus genomen op het moment dat u ons die kans geeft. Of dat dan in de commissie AB moet, dat kunnen we zo aanpassen, maar ik wil echt met klem vragen: geef ons die kans. Wethouder Abee: Ik heb niet zo gek veel toe te voegen aan wat ik geprobeerd heb te zeggen. We gaan de opvattingen van de raad meer dan serieus nemen. Dat zal niet in ijzer gegoten zijn, dat zeg ik u toe vanuit het college, maar we hebben wel met elkaar afgesproken en dat moet ook volgens de procedure, dat er op korte termijn besluitvorming door raden moet zijn. Zelf gevraagd. We moeten ook zicht geven op wat dat betekent voor de financiën. Het is aan de raad om uiteindelijk te bepalen wat die keuzes zijn. Dat moet niet perse besloten worden volgende maand. Mevrouw Den Heijer, interruptie: Wanneer heeft u onze opvatting dan opgehaald. U zegt: dat weet ik. Maar u weet dat toch helemaal niet? Wethouder Abee: Ik had al aangegeven dat ik niet paraat heb wanneer dat was en of het de commissie of de raad was. Ik weet wel dat we daar dingen over geschreven hebben. Mevrouw Den Heijer: We hebben toch geen inhoudelijke punten mee gegeven, toch, aan u? U gaat nu op basis van eigen inzichten iets maken. Wethouder Abee: We gaan in herhalingen vallen. Ik heb niets toe te voegen aan de discussie.

De heer Jumelet, punt van orde: Ik wil graag een schorsing. De voorzitter: We zijn aan het begin van de tweede termijn, dus we kunnen even schorsen, maar ik wil één ding zeggen: er wordt hier ongelooflijk langs elkaar heen gepraat. Laat ik een verduidelijking geven. De wethouder heeft het over de financiële zaken. Er komt niet een uitgewerkt voorstel om € 100mln in de energietransitie te stoppen of iets dergelijks. Dat kan helemaal niet binnen drie weken. Er komt een voorstel, want de raad moet weten wat de financiële implicaties zijn van als u akkoord gaat met de verkoop. Ik begrijp het, meneer Hoek, maar dat is wel wat de wethouder hier zegt en hoe het werkt en hoe het niet anders kan werken. Er zijn

twee zaken: de financiële kant van zaken die erbij hoort en het is de inhoud: wil je X aan Y uitgeven. Dat kan niet binnen één voorstel uitgewerkt worden. Daar is waar het antwoord van de wethouder op focust. Ik roep u op: maak u niet teveel zorgen. Wethouder, kunt u dat bevestigen? Wethouder Abee: Correct verwoord, voorzitter. De heer Jumelet, interruptie: Dan wil ik toch een verduidelijkingsvraag stellen. Kunt u mij uitleggen wat die laatste zin in die brief betekent? Daar staat toch letterlijk: tegelijk een voorstel doen toekomen m.b.t. de aanwending van de verkoopopbrengst enzovoorts. Dan schrijft het college toch iets anders aan de raad, dat wat u nu zegt? Ik begrijp het niet meer dan. De voorzitter: Het zit in het woordje aanwending. Helemaal eens, die zin is niet duidelijk. Wethouder, kunt u hem even duiden? Wethouder Abee: Eens, dat die zin lijkt alsof er een in beton gegoten voorstel komt. Ik denk dat de omschrijving, zoals u die geeft, waarbij wij onderkennen dat het uitermate belangrijk is dat de raad de kaders mee kan stellen, maar wel op basis van het tijdspad dat we nou eenmaal gekozen hebben met elkaar. Dank u wel. De voorzitter: Meneer Jumelet, hoe lang heeft u nodig? De heer Jumelet: 10 minuten. De voorzitter: Dan schorsen we voor 10 minuten.

Schorsing

Na de schorsing heropent de voorzitter de vergadering voor de tweede termijn.

Tweede termijn

De heer Jumelet, WIJ: Ik geloof dat een deel van de coalitie nog binnen moet komen, maar we gaan gewoon beginnen. Wat wij toch ingestoken hadden als een handreiking richting het college, om samen met het college en met behulp van de ambtenarij, maar ook de hele raad, om met elkaar na te denken over dit bijzondere punt. Die handreiking lijkt een beetje te ontaarden in een soort principieel verhaal: wat is nou de rol van de raad? U kunt mij er vaak op betrappen, dat ik het juist zeg: de rol van de raad is: wij gaan over het wat en het college gaat over het hoe. Bij dit onderwerp zou je heel erg de wat-vraag kunnen beantwoorden als raad. De brief van het college, ondanks dat u toch exegeese aangeeft, lezen wij toch in de slotzin iets anders. Wij vinden dat wij over de wat-vraag toch wel in de steek worden gelaten. Wij vinden ook, dat de raad in dit geval haar taak en haar rol serieus moet pakken, met name omdat we hier al jaren over dagdromen, over die gelden die naar ons toe komen. Het is een bijzonder moment, ook in het bestaan van onze gemeente, vanwege het feit dat dit geld naar ons toe komt. Daarbij vinden wij ook wel, in het kader van de kracht van de raad het toch wel heel bijzonder dat wij als oppositie de coalitie tegenover ons vinden. Wij hadden juist verwachtingen in het proces 'de kracht van de raad' en het in de kracht zetten van de raad, in de rolvastheid et cetera, en wij vinden dat wij hier toch een beetje de plank mis slaan als we feitelijk niet aan de voorkant mee doen en onze rol als kader stellend pakken. Die knip die de wethouder aangeeft, daar zijn we het direct mee eens. Het onderscheid maken tussen het dividend verhaal, daar hebben we het niet over. Daar zijn we het gelijk met hem eens. Het gaat met name om de vrije besteding van de rest van dat bedrag. Het zal significant zijn. Dan vinden wij gewoon dat we met elkaar de kaders moeten stellen. Ik vind het een gemiste kans en ik betreurt het als we niet als raad onze rol pakken. Dank u wel.

Mevrouw Den Heijer, D66: Ik zal het kort houden. We hebben overleg gehad of we nog de motie moeten aanpassen op welke manier dan ook. Wij waren unaniem, de indieners, dat dat eigenlijk niet nodig is en dat hij gewoon goed staat. De discussie die gevoerd is heeft ons eigenlijk alleen maar volhard in het feit dat dit nodig is. Wij willen hem blijven indienen. Het was echt een handreiking, bedoeld om hier samen aan de voorkant van het proces te gaan zitten, als raad gezamenlijk en daarin in alle openheid te kunnen discussiëren langzaam naar voorstellen toe, zodat het een gezamenlijk resultaat is. Op die manier kunnen we het helaas niet meer vorm geven, maar we gaan uiterste pogingen doen om het op een andere manier nog wel te organiseren. Deze keer is dat niet gehaald, maar we blijven hoop houden, ook al is dat erg lastig na deze debatten. Dank u wel.

De heer Van Santen, VVD: Met uw uitleg is ons duidelijk geworden, dat we een brief krijgen voor de kerst waarin vooral de financiële effecten helder zijn, zodat we goed ons oordeel kunnen vellen m.b.t. de verkoop. Daar zijn we blij mee. Niet zozeer een heel uitgebreide brief over hoe allerlei gelden aangewend gaan worden, dus dat kunnen we prima daarna in een commissie agenderen, het debat hebben en allerlei zaken mee geven. Ik zie het probleem niet zo, maar deze motie kunnen we op deze manier niet steunen. De heer Jonker, interruptie: Ik snap het echt niet. Wat u nou zegt is eigenlijk wat in de motie staat. De heer Van Santen: Ik zeg feitelijk dat de motie overbodig is. Overbodige moties steunen wij niet.

De heer Ruitenbergh: We hebben natuurlijk al aangegeven hoe wij erin zitten. Ik wil wel reageren op het debat. Ik ben wel een beetje verbaasd over de emotie, die ik hier over tafel voel gaan. Kijk maar even de laatste begrotingsraad terug hoe vaak hier voorstellen van oppositiepartijen worden gesteund. Dat gebeurt echt heel regelmatig. We hebben toen misschien wel 80% van de voorstellen toen gehaald. Het is echt niet zo dat de coalitie in achterkamertjes nu eens even gaat zitten nadenken over Eneco. Het zijn

uw gevoelens, die mogen van u zijn, maar ik herken ze niet. De heer Hoek, interruptie: Ik neem afstand van deze woorden. Perceptie is werkelijkheid. Hoe kan het dan zo zijn dat de coalitie compleet anders in de wedstrijd zit dan de oppositie? Dat is oppositiebreed. De heer Ruitenber: Het zijn uw gevoelens. Wij beoordelen voorstellen op hun inhoud. We vinden dit geen goed voorstel. We hebben in het vorige raadsdebat nog een voorstel van de PvdA gesteund. Ik zie echt niet in waar het nu mis gaat.

De heer Dieleman, CU: Ik wil me allereerst aansluiten bij de woorden van de heer Ruitenber. Ik ben een beetje geschrokken van de felheid in het debat en ook de onnodige tegenstelling die mijns inziens af en toe wordt gemaakt tussen coalitie en oppositie. Ik snap best dat als je als oppositie met enige regelmaat bij elkaar zit en als coalitie, dat je elkaar ook een beetje gaat versterken in dat gevoel. Ik denk niet dat dat een goede ontwikkeling is in deze raad. We gaan aan de slag met een traject over de kracht van onze raad. We worden begeleid. Er komen twee heren langs bij onze fracties. Dit punt van zorg zullen we daarin ook mee geven, want als ik kijk naar hoe het debat nu loopt en de non-verbale uitdrukkingen die ik aan de overkant van de zaal zie, dan maak ik me wel zorgen over de bestuurskracht van onze raad, als we op zo'n manier het debat gaan voeren, terwijl van beide kanten goede voorstellen zijn gedaan, waar we op inhoud met elkaar over kunnen debatteren en ook op inhoud van mening kunnen verschillen. Dan even over naar de inhoud. Ik snap best dat vier fracties hier een voorstel hebben gedaan om aan de voorkant een rol te pakken als raad. Dat vinden wij ook heel goed, want bij zo'n grote besteding ga je ook niet pas aan de achterkant mee praten. Dan ga ik nog één keer dat proces schetsen, zoals ik het in mijn hoofd heb zitten. Dit vind ik jammer. Door de oppositie wordt net verweten dat als zij een uitgestoken hand doen, dat wij die niet pakken. Dat mag je verwijten, dat vind ik prima, dat hoort bij de politiek. Nu ga ik een uitgestoken hand doen en er wordt van de overkant van de zaal geroepen dat we dat niet hoeven te doen. Dat vind ik echt jammer. Mevrouw Verhoef, interruptie: Ik wil graag het voorstel van de heer Dieleman horen. Mevrouw Den Heijer, interruptie: Wij reageren zo, omdat we het natuurlijk net al daarover gehad hebben. Het valt een beetje in herhaling, om nu nog een keer het voorstel te herhalen. Wat dat betreft is het geen onwil, maar weten we het al en hebben we er ook al over gesproken. De heer Dieleman: Ik hoopte dat ik met herhaling een beetje zou aansluiten bij de stijl van deze avond. Nee, dat was een grapje tussendoor. Als we het herhalen, kunnen we bij de wethouder staven of het ook zo is. Hoe wij het voor ons zien. Binnenkort krijgen wij een raadsvoorstel om wensen of bedenkingen in te dienen bij de verkoop van Eneco. Daar gaan we niet heel lang over doen, om te zeggen of wij wel of geen wensen of bedenkingen hebben. Dat duurt bij onze fractie ongeveer 10 seconden. Vervolgens hebben we nog de rest van de 5 minuten spreektijd om aan te geven dat als er zoveel geld onze kant op komt, welke dingen we daarbij mee willen geven. Ik heb de brief van de AHC gelezen. Dat voorstel komt ongeveer in januari naar ons toe, verwacht ik. Het zal in de januari cyclus van commissie en raad zitten. Dat is een prima moment om vanuit de verschillende fracties die gedachten mee te geven aan het college. Het college heeft in januari echt nog geen complete uitwerking van de financiële verdeling gemaakt. Daar geloof ik niet in, ondanks het vertrouwen in de snelheid waarmee dit college af en toe zijn werk doet. Maar die complete uitwerking zal er nog niet zijn. Als we dan als fracties mee geven welke dingen we belangrijk vinden, kan het college dat mee nemen in de verdere uitwerking van het voorstel dat naar de raad komt, wat inderdaad in lijn is met de toezegging die is gedaan bij de begrotingsbehandeling vorige maand hier in deze raad. De heer Jumelet, interruptie: Ik heb eigenlijk twee vragen. Betekent dat dat u dan ook vraagt aan het college om de brief terug te trekken en met een nieuwe brief te komen? Dat is één. Twee. Als ik kijk naar de gemeente Rotterdam, daar zegt het college en de raad: we trekken in gezamenlijkheid op om een bepaald beeld te gaan krijgen hoe we dit gaan doen. Hoe kijkt u daar dan tegen aan? Blijkbaar kan het wel, want een grote gemeente als Rotterdam doet het wel. De heer Dieleman: Er zijn twee vragen aan mij gesteld. Op de eerste vraag: nee, volgens mij hoeft het college geen brief terug te trekken. Wij interpreteren hem op een bepaalde manier. Dat kan, volgens mij. Als antwoord op vraag twee: volgens mij gaan we dat gezamenlijk doen. Op de manier zoals ik die net schetste. Niet in werkgroepjes, waarin we bij elkaar gaan zitten, maar volgens mij gaan we als raad en college, als gemeentebestuurders als geheel daar met elkaar over praten. Daar wil ik het in deze tweede termijn bij laten. Dank u wel.

De heer Ruijtenber, GL: Deze motie. Wij blijven er achter staan. Wij willen er geen punt, geen komma, geen letter aan veranderen. Wij vinden deze motie belangrijk. Wij vinden deze motie belangrijk vanwege een principeel punt. Het gaat erom, ons inziens: hoe pak je je rol als raad? Hoe kader stellend wil je zijn? Ik vind het bijzonder vreemd dat wij over een onderwerp als de Noordeindseweg met een rotonde een hoorzitting kunnen houden, waarbij alle burgers in mogen spreken, maar dat we over dit onderwerp, waarbij we het gaan hebben over het geld van 62.000 inwoners, niet ons geld, dat we daar afwachten tot het college met een voorstel komt en dat de meerderheid van deze raad, zoals het zich laat aanzien, zegt: wij vinden dat een prima idee. Dat is niet hoe het, ons inziens, hoort te zijn. Daar moet je gedegen over beslissen. Aan de voorkant moet je als raad kaders aangeven, wensen en bedenkingen aangeven. Ik heb op dit punt bij dit college naar aanleiding van deze brief, die eruit gestuurd is, geen vertrouwen dat daar de juiste weg, de tweede weg, de derde weg, bewandeld wordt. Er staat een zin in, de laatste zin op pagina 2, waarin aangegeven wordt dat het college met een voorstel komt. Ik weet dat de voorzitter en de wethouder dit anders uitleggen, maar ik lees het anders. Ik adviseer het college dan ook heel

streng om met een brief te komen, een correctiebrief, waarin die laatste zin eruit is, zodat we daarna eventueel verder kunnen praten over een ander proces. Als die toezegging er niet komt, zullen wij deze motie nog steeds volledig indienen en ondersteunen. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook ik sta erachter dat we de motie nog in stemming brengen. Dat heeft er inderdaad mee te maken, dat we heel graag in een commissie willen kunnen aangeven hoe wij aankijken, als alle fracties hier in deze raad, hoe we de bestedingen graag zouden willen zien. Dat komt wel heel dicht bij het voorstel dat de heer Dieleman zegt, maar die heeft het over 5 minuten even heel kort in diezelfde vergadering waarbij het dan gaat om wensen en bedenkingen rondom het voorstel van de verkoop van de aandelen. Wat mij betreft zou daar meer tijd voor worden ingeruimd. Er moet een beter proces zijn om dan vervolgens tot een gedegen raadsvoorstel te komen. Niet die 5 minuten inspraak en dan ineens is er een raadsvoorstel. Misschien is er wel ambtelijke ondersteuning nodig of moeten er scenario's worden doorgerekend in een kleinere groep of wat dan ook. Dat is eigenlijk het proces dat we met deze motie beogen. Ik betreur het wel dat we op deze manier op dit moment als oppositie en coalitie dan tegenover elkaar staan, want ik denk dat we uiteindelijk allemaal hetzelfde willen. Het zou fijn zijn als toch op deze avond daar op de één of andere manier van de wethouder een verduidelijking komt. Zo niet, dan hoop ik wel dat we in een later stadium dit nog kunnen repareren. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Abee: Ik heb niet al te veel vragen gehoord. Wat ik toch nog wil onderschrijven is de samenvatting die u gaf, ook de werkwijze die de heer Dieleman voorstaat. Er komt geen zeer gedetailleerd voorstel. We hebben wel aangegeven dat we richting geven m.b.t. hoe wij denken met het dividend, dat we gaan missen, om te gaan. Vervolgens is het aan de raad om in januari als het stuk beoordeeld wordt zelf aan te geven of men andere kaders wil stellen, welke kaders men wil stellen en vul maar in. Het is echt nadrukkelijk de bedoeling om er een gezamenlijkheid van te maken. We onderkennen vanuit het college het belang om zo raadsbreed mogelijk, los van oppositie en coalitie, zo raadsbreed mogelijk draagvlak te krijgen voor de keuzes die rondom de financiën gemaakt moeten worden. Dat is wat ik u toezeg. Daar zal ook ruimte en tijd voor zijn, ook in tijd, het komt niet op een maand aan, daar is de tijd voor die de raad nodig heeft om tot verantwoorde besluiten te komen. Dat is wat ik u toezeg, dat is ook de samenvatting die de voorzitter gegeven heeft. Daarmee hopen wij recht te doen aan alle partijen in deze raad. Mevrouw Den Heijer, interruptie: Komt er dan een procesvoorstel van wat u schetst om dat draagvlak te bereiken met elkaar? Wethouder Abee: Om daar nou weer helemaal op in te gaan. Wij hebben aangegeven wat u van ons kunt verwachten. Ik heb u ook aangegeven welke interpretatie u daar zelf aan kunt geven. U heeft ook gehoord dat het geen in beton gegoten iets is. Dat wij vanzelfsprekend de raad alle ruimte zullen moeten geven. U gaat er overigens zelf over, ook al zou u dat niet vinden. Om tot een afgewogen kaderstelling en opvatting te komen. De heer Ruijtenberg, interruptie: Een korte vraag. Als ik de wethouder goed heb beluisterd, dan komt er dus geen nieuwe collegebrief met daarop een erratum op de brief van 25 november? Wethouder Abee: Dat klopt. Maar wel met de toelichting zoals die door mij en door de voorzitter gegeven is, dat de tekst die wellicht tot wat onduidelijkheid zou leiden, met de toelichting die ik zojuist heb gegeven en de voorzitter perfect heeft verwoord.

De voorzitter: We gaan stemmen over de motie. Ik wil nog even wat aangeven. Wat ik hier zeg als uw voorzitter is niet anders dan ik in het college doorgaans zeg, daar kunt u op rekenen. Het kan niet zo zijn, dat een zo substantieel bedrag, ter hoogte als ongeveer een jaarbegroting, zonder uitgebreide discussie in stemming overwegingen van de raad worden gedeeld. Ik wil benadrukken dat ik dat als voorzitter simpelweg niet zou accepteren. Het is uw geld en ik zal er met de wethouder voor zorgen, dat u aan bod komt daarin. Ik heb niemand hier anders horen zeggen dan dat. Laten we proberen niet te veel langs elkaar heen te praten, maar elkaar te vinden in die oplossing. Uw wens, meneer Hoek, meneer Ruijtenberg, is volkomen terecht. De heer Ruijtenberg: Ik wil er nog een korte opmerking over maken, ik wil niet weer in discussie verzanden: ik hoor wat u zegt, ik begrijp wat u zegt, maar op schrift staat wat anders. De voorzitter: Correct. Daar hebben de wethouder en ik van gezegd wat we gezegd hebben. De heer Hoek heeft een stemverklaring. De heer Hoek: Wij zullen de motie gewoon onveranderd doorgang laten vinden. Met uw woorden kan ik niet anders dan de conclusie trekken dat het politieke onwil is en dat men ik in alle oprechtheid. U zegt: we willen allemaal hetzelfde. Er is een aantal partijen die zeggen: joh, laten we het er aan de voordeur over hebben. Dat wordt van tafel geveegd en ik voel mij absoluut bijzonder onhappy bij. De voorzitter: Dan gaan we over tot de stemming over de motie. Wie is er voor de motie besteding Eneco gelden? Voor zijn de fracties van D66, WIJ, GL en PvdA. Tegen zijn de andere en daarmee is hij verworpen.

8.c Motie vreemd aan de orde, CDA: jeugdlintje

De heer Bergwerff: Laten we deze avond met een beetje positivisme afsluiten met de motie uitreiking jeugdlintje. Wij als CDA zijn zeer vereerd dat wij een motie vreemd aan de orde mogen inbrengen,

waarbij alle fracties binnen deze raad ondertekenaar zijn. Het is ook niet heel verrassend, omdat de raad van Lansingerland veel voor de jeugd wil betekenen. De motie met als onderwerp 'uitreiking jeugdlintje':

M2019-051

Van mening dat het goed is als jongeren in de gemeente Lansingerland zo vroeg mogelijk enthousiast worden om zich als held in te zetten voor anderen, de gemeente Lansingerland moet laten zien trots te zijn op onze jeugdigen en dat de gemeente veel belang hecht aan hun inzet binnen onze samenleving, goed gedrag beloond moet worden. Roept het college op een voorstel te doen aan de raad op welke manier het initiatief van het jeugdlintje in Lansingerland valt te realiseren; hierbij een planning te hanteren die het mogelijk maakt dat in 2020 het/de eerste jeugdlintje(s) kunnen worden uitgereikt; deelnemers dienen binnen de leeftijdscategorie te vallen van 6 t/m 17 jaar; indien het aantal aanmeldingen het toelaat zal de leeftijdscategorie zich splitsen in de categorie 6 t/m 12 en 13 t/m 17 jaar en worden er twee of meer lintjes uitgereikt; de prijs zal uitgereikt worden op de gewone dag van de vrijwilligersprijs. Dus de prijs zal uitgereikt worden samen met de vrijwilligersprijs voor volwassenen tijdens de nieuwjaarsreceptie van de gemeente, zodat de jongeren voelen dat hun inzet net zoveel waard is als van volwassenen; de term held zal ruim geïnterpreteerd worden. Je bent een held door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk te doen, langdurige mantelzorger te zijn, door een unieke prestatie of acties te organiseren voor een goed doel; iedereen kan iemand voordragen, net zoals bij de andere vrijwilligersprijs; de jaarlijks samengestelde juryberaad zal bepalen wie de winnaars zijn van de vrijwilligersprijsen en zullen vanaf 2020 ook het jeugdlintje meenemen tijdens hun beraad en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Er is uitgebreid gesproken over deze motie, ook in de commissie, dus ik verzoek u het hier kort te houden.

De heer Hoek, WIJ: Ik wil de heer Bergwerff heel hartelijk danken voor dit prima initiatief. Inderdaad positief, dat is bijzonder prettig. We doen onze jeugd er in ieder geval niet tekort mee. We zetten ze op een podium, daar waar het nodig is en dat waardeer ik zeer. Bedankt voor het indienen van deze motie.

De heer Jonker, D66: CDA, hartelijk dank voor het agenderen en formuleren van deze motie. Buitengewoon positief. We kunnen er van harte mee instemmen.

Mevrouw Draak, VVD: Ik wil aan deze woorden nog even toevoegen dat ik het proces, dat hier is gegaan, heel erg op prijs stel. Het CDA heeft in de commissie het voorstel gedaan, daar is allerlei input op gekomen en van alle partijen is die verwerkt in deze motie, waardoor deze raadsbreed wordt ingediend. Ontzettend positief initiatief. We kijken uit naar de eerste uitreiking van de lintjes. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Voor wie de CU volgt, ook in landelijke thema's, zal niet verbaasd zijn dat de CU ook een jongerenpartij is en dus van harte deze motie ondersteunt.

De heer Crielaard, L3B: L3B heeft de Lansingerlandse jeugd hoog in het vaandel staan. Ik heb in de commissie samenleving dan ook al aangegeven dat we erg enthousiast zijn over het voorstel, dus ook van mijn kant dank voor het initiatief. In de discussie hebben wij gevraagd om een concretisering van het voorstel. We zijn dan ook blij dat onze wens is overgenomen om leeftijdscategorieën vast te stellen. Ik heb tevens een pleidooi gedaan voor een uitreiking op de universele kinderdag op 20 november. Wij zijn van mening dat onze jongeren een eigen dag verdienen om in het zonnetje gezet te worden, maar wij begrijpen echter ook de overwegingen om te kiezen voor een uitreiking tijdens de vrijwilligersprijs, omdat het enige garantie biedt, dat je dan een hoge opkomst hebt. Wel willen wij een oproep doen. Als je het dan doet tegelijkertijd met de uitreiking van de vrijwilligersprijs, dat de vrijwilligersprijs het jeugdlintje dan niet mag overschaduwen en dat er dan evenwel aandacht voor is, want dat is wel wat onze jonge helden dan ook verdienen. Dank u wel.

Mevrouw Gabin, GL: Ook wij steunen het initiatief van harte. Er zijn veel jongeren en jeugdigen die zich op een bijzondere manier inzetten voor anderen en verdienen daarvoor een onderscheiding. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Veel dank aan de heer Bergwerff. Hij heeft het mooi opgesteld, alle input tijdens de commissievergadering zoveel mogelijk mee willen nemen. Dank. Ook wij zijn van harte mede indiener.

De voorzitter: Als portefeuillehouder ben ik ook blij met het initiatief. Ik omarm het graag en doe graag een voorstel daartoe. Ik houd één slag om de arm. Dat betreft het moment van de uitreiking. Dat heeft met twee zaken te maken. Eén: u vraagt om een lintje, maar kijkt eigenlijk naar de vrijwilligersprijs. Het verschil is: de vrijwilligersprijs kent een winnaar, dus één persoon. Het lintje, als we dat doen als de lintjesregen, dan kan het meerdere personen omvatten. Dan wordt het haastwerk tijdens de nieuwjaarsreceptie, want er is ook de speech van de burgemeester m.b.t. de vrijwilligersprijs. Dat

willen we nou juist niet bereiken. Als u mij nog even toestaat nog enige ruimte te zoeken in het voorstel en met argumentatie te komen, dan kunnen we op dat moment bepalen wat het moet worden. Ik ben een beetje bang dat uw doel misschien in het gedrang komt, juist door het middel. Twee. De nieuwjaarsreceptie is niet altijd de omgeving waar we met kinderen zijn. Er is drank enzovoorts. Dat is altijd een beetje de discussie. Het is ook later. Het zou kunnen zijn, dat dat niet het goede moment is. Dus als u mij die ruimte nog even gunt, zal ik met een goed voorstel komen, die recht doet aan uw wensen en uw overwegingen. De heer Crielaard, interruptie: Zou u dan 20 november, universele kinderdag, mee willen nemen in de overwegingen? De voorzitter: Dan neem ik ook de suggesties die ik hier gehoord heb mee, maar persoonlijk heb ik het gevoel dat we het meeste recht doen door het bij de lintjesregen ook mee te nemen in het geheel. Maar ik wil er ook gewoon even over denken, want de bedoeling van de heer Bergwerff begrijp ik goed. Ik zal in het voorstel de ruimte inbouwen om even de argumenten tegen elkaar af te wegen, zodat u zich daar raadsbreed in kunt vinden.

Tweede termijn

De heer Bergwerff, CDA: Ik accepteer uw woorden en ik sluit me daar bij aan. Dank u.

Mevrouw Draak, VVD: Ik heb in de commissie inderdaad gezegd: de lintjesregen is misschien een idee. Ik bedoelde daarmee de dag ervoor, omdat dat wellicht recht zou doen aan aparte aandacht voor het kind. U geeft net argumenten over alcohol en dergelijke. Dus als het aansluit bij de lintjesregen, zou het naar mijn idee net een dag eerder moeten zijn, maar ik ben erg benieuwd naar uw voorstel. Ik ben blij dat u er zo positief tegenover staat.

De voorzitter: Dan gaan wij stemmen over deze motie. Wie is er voor de motie? Die is met unanieme stemmen aangenomen.

9. Hamerstukken:

9.a Bekrachtiging geheimhouding (indien van toepassing)

9.b Grenscorrectie Hordijklocatie met Rotterdam

9.c Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2019

9.d Transitievisie Warmte en Bodemvisie Lansingerland

9.e Verordening dode gezelschapsdieren Lansingerland

De voorzitter: De hamerstukken kan ik afhameren. Dat doe ik hierbij.

10. Sluiting

De voorzitter, om 00.10 uur (29 november 2019): Daarmee sluit ik deze vergadering en dank ik u voor uw aanwezigheid.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 december 2019

De griffier,

drs. Marijke Walhout